

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

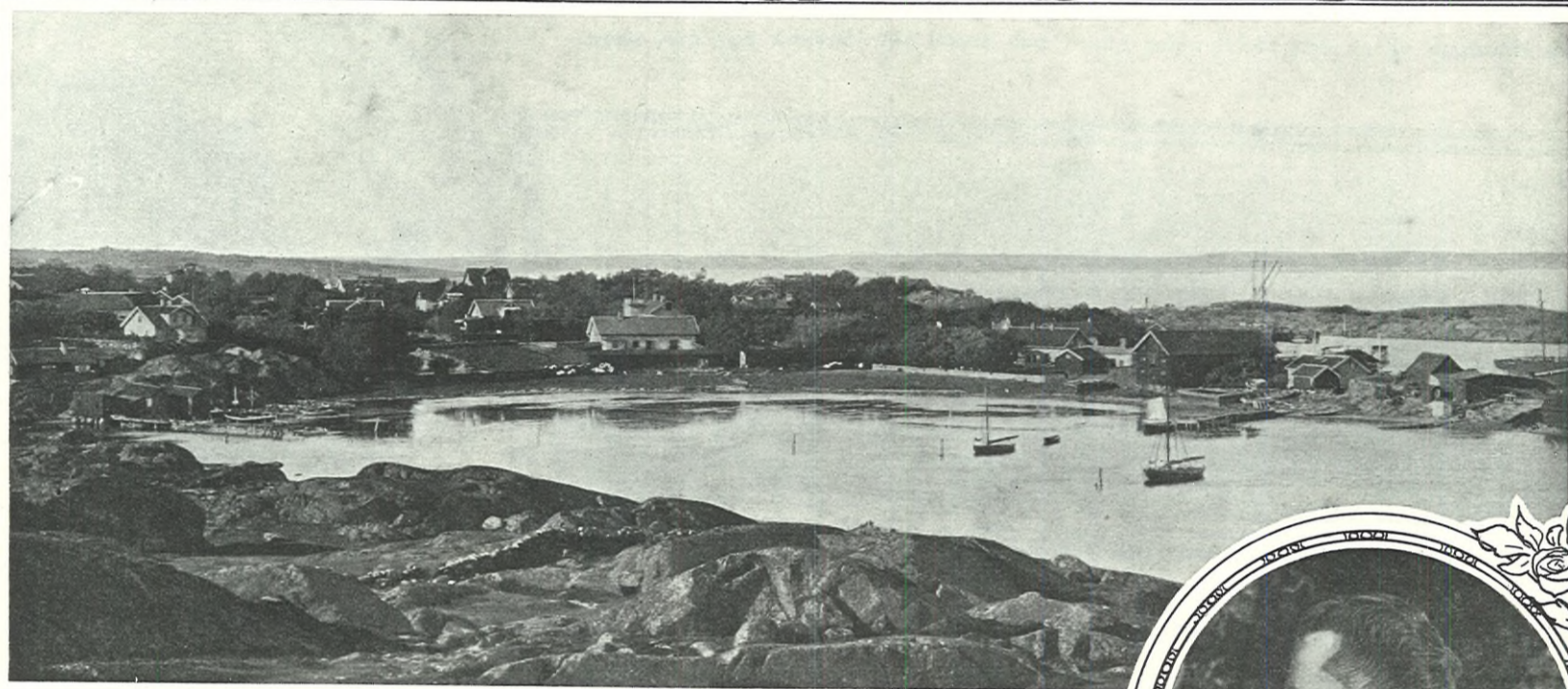
ILLUSTRERAD TIDNING

HÖRAN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

*På Gottskär aftonstämning sommaren 1908
af A. U. Bååth.*

NEDANSTÅENDE vackra idyll från det lilla fiskläge vid Kungsbackafjorden, som vår uppburre skald d:r A. U. Bååth sedan ett tiotal år utsett till sin sommarhvilort, saknar icke sin för diktares så karaktäristiska grundton af djupt socialt allvar och torde i dessa politiskt lifaktiga och stridsfyllda dagar väcka en förståelsens genklang i många hjärtan.

Tjorden hvilar sig lugn och stor
efter den stormiga dagen.

Af hvitnande skyars lätta flor
är himmelen öfverdragen.

Än kvällsolens skimmer på stränderna
dröjer,
det rodnar skärt från gneis och granit;
dunkel sig dälternas grönska höjer,
och Örmanäs kyrka står dämpadt hvit.

En fisktärna svänger min syn förbi;
hon stannar med vippande vingar,

hon slår ner i vattnet, upp med ett skri
hon far ur dess vattrade ringar:
fick ej sin fångst, och i rymden hon
blänker.

Därborta glider en segelbåt,
den svaga böljan mot fören stänker,
och båten stryker allt närmre hitåt.

Jag ser där vid rodet ett kärligt par:
han lutar sig mot hennes öra;
månne han får sig ett täckeligt svar
på ord, som om älskog sig röra?

Han är sjömanspojke — han har ju i
orden

bedyrat för lifvet sin eviga tro.

Han tager en lusttur i hemlandsfjorden
i aftonens stilla berusande ro.

Hur lugnt! Jag af tidens larm icke störs,
Då skymtar ångarn Maria;
signalen hon ger, och gällt den hörs,
som ville om ofärd hon sia.

Öisst kommer hon ljus på den kvällblå
vågen

som svanen i hvitaste fjädrars skrud,
men säkert — så rinner det brådt mig i
hågen —
bär hon om brusande strider ett bud.

och in mellan lindar, syrener och
pilar
tändas skimrande ljus vid ljus.

Hon kommer med posten, med tidnings-
blad

till lifligt bidande skara,

som rör sig på bryggan ljusklädd och
glad

med lynnena sommarklara.

Snart stjärnfager skymning kring nejden
hvilat,

kring lummiga villor och rödstråkna hus,

Nu läsas de nyheter, ångaren bjöd:
budskap från sjudande tiden
om stigande kamp för makt och för
bröd,

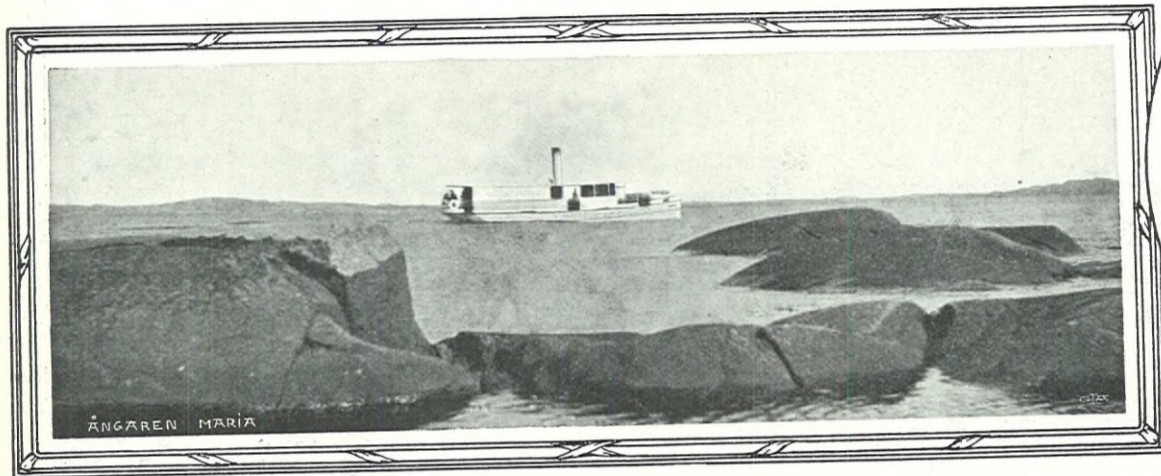
om hätskhet i medborgarstriden.

Ur lefvande skildringars flöde dyker
upp en ängslande framtidssyn:

från samhällets fästen det hotfullt
ryker,

och snart slå lågorna upp mot skyn.

Jag ser där långt borta Utkikens rös:
förr utåt mot ovän där späjats —
nu inåt man blicke, att eld ej blir lös
å fält, där fredligt det mäjats!
Och kvällen skriker. Nu sveper sig natten
om näjd, där trygghet och trefnad bo.
Allt djupare blånar fjordens vatten
i ljusligt lugnande sommarro.

En veteran i välgören- hetens tjänst.

DÅ MÄNNISKAN nått sina åttio år, bör samtiden kunna öfverblicka hennes lifsarbete och karaktärisera det. Låt vara att det icke är helt afslutadt, några öfverraskningar kan det icke mera bjuda.

Det var med ett sådant sammanfattande ömdöme, man vid ett möte i somras med intresserade för vården af sinnesslöa hyllade sin ordförande, den nu den 1 oktober i sitt åttioförsta år ingångna fru Ebba Ramsay, som "en veteran i välgörenhetens tjänst i Sverige". Kortare kan man icke ge arten af hennes långa och trägna gärning, koncigare knappt heller. Ty hur mångskiftande hennes arbete än varit till sin art, längs en riktlinje ha det alltid gått, välgörenhetens. I dess många grenar har hon i hela sitt lif arbetat, ofta med nya initiativ, framprungna ur ett för lifsnöden i alla dess faser varmt hjärta och satta i verket af en outtröttlig, pådrifvande handlingskraft. Redan som ung flicka ägnade hon sig, allvarligt lagd som hon var, med ifver och intresse åt filantropiskt arbete, och blef längre fram i Göteborg en af de ledande krafterna på området. Särskildt barnen voro redan då föremål för fru Ramsays omsorger. Sommarkolonier och hem för vanföra

Fru Ebba Ramsay på åttioårsdagen.

och skrofulösa barn ha på hennes initiativ grundats i Göteborg.

Särskildt skall det vara sagdt till hennes berömmelse, att hon tog sig an de mest oförskyllt och mest hjälplöst lidande: de sinnesslöa epileptiska barnen, hvilkas stumma och dolda elände öfver allt i våra bygder förut varit så litet beaktadt. Hemmet Vilhelmsro invid Jönköping, där skaror af dessa vanlottade barn erhålla vård, är som bekant hennes verk, och hennes nitälskan om deras sak har gifvit impulsen till upprättande af flere dylika hem på skilda orter, exempelvis Eugeniahemmet i Stockholm och hemmet för obildbara idioter i Hälsingborg.

Hennes lifsgärning har i Idun utförligt tecknats af L. S. i n:o 16 för år 1895, där författarinnan med varm sympati skildrar fru Ramsays olika insatser i arbetet för de hjälpbehöfvande.

Under de år, som förflutit sedan dess, har fru Ramsay trots sin höga ålder med oförminskadt nit ägnat sig åt det arbete hon vigt sitt lif. Ett bevis på hvad hennes energi alljämt kunde åstadkomma var uppförandet af Ceciliakapellet vid Vilhelmsro, som invigdes år 1903. Och ännu vid åttio år står den outtröttliga gamla midt uppe i arbetet.

4:de häftet af Mönstertidningen

Konstslöjden i Hemmet

har utkommit och innehåller bland annat: drifning i metall, läderplastik, träskärning; målning å skinn m. m.

Finnes att tillgå i hvarje bokhandel samt portofritt direkt från Exp. af Konstslöjden i Hemmet, Stockholm. Pris pr häfte 60 öre.

STORDÅD I DET STILLA.

JAG SÅG HÄROMDAGEN i en gammal skämttidning en karikatyrteckning, som föreställde en ung fin flicka, som öfverfölls af en vagabond af den kända Albert Engströmska kolingstypen. Mannen står med knifven i högsta hugg öfver henne och hon utbrister bönfallande: "Har ni då intet förbarmande... tänk åtminstone på er mor...". Hvertill han svarar: "Å försök inte, för jag ä' hittebarn".

Den som har tillräckligt sinne för humor för att uppskatta det komiska i denna situation må ju göra det; på mig gjorde den ett djupt intryck af motsatt art, af äkta allvarlig realism.

Af dessa, som aldrig ägt en mor eller far eller en moderlig vän, aldrig ett hem och aldrig kärlek, af dem kunna vi icke vänta oss något förbarmande. Och det är knappast att förvånas öfver. Jag hörde som barn ofta en gammal dam säga: vore jag ryss, hade jag för länge sedan hamnat i Sibirien, såvida jag icke stannat i galgen, ty nog hade jag blifvit en ärlig nihilist; och det är svårt att säga huru många af oss, som nu äro goda patrioter, varma fosterlandsvänner och hysa uppriktig välvilja mot alla människor, som kunnat berömma oss af dessa egenskaper, om vi fått växa upp föräldralösa och hemlösa, utan alla de milda inflytelser, som göra hjärtat varmt och sinnet vekt, utan alla de minnen, inför hvilka till och med den förhärdade brottslingen hejdar sig, då han hör namnet *moder*.

Det är en sorglig sanning, som ingen ibland oss är okunnig om, att det finns massor af barn i vårt land, som äro utan en mor och utan hem. Det allmännas bemödanden att i någon form gifva dem ersättning för dessa brister motsvara blott i ringa mån hvad som erfordras. Hvad de behöfva för att bli goda medborgare och till välsignelse för det land, som fostrat dem, är icke blott *lifsuppehälle och tak öfver hufvudet*, utan och därtill något mer. De behöfva lyckliga barns lyckliga lott och skyddade plats vid egen härd, ett hems härd, och helst vid en kärleksfull faders och moders sida.

Tusental af de barn, som nu gå förlorade och bli till en börda för samhället, ofta dettas uppenbara fiender, de skulle kunna räddas och bli goda och lyckliga människor, om en varm famn öppnade sig för dem, innan lifvets ondska hunnit drypa sitt gift i deras själar, innan föreställningen om att de äro bortstötta och utkastade hinner vakna hos dem.

Vår tid erbjuder många samhällsuppgifter för alla de händer, som villigt utsträckas, och huru många dessa än äro, så behöfde de vara ännu många fler; och ofta måste vi beklaga att stora grupper af medborgare gå alldeles oberörda af det sociala nydaningsarbete, som pågår på alla områden.

Dessa oberörda äro ofta sådana, för hvilka det offentliga och utåtvända icke har någon lockelse, som lefva sitt eget tillbakadragna stilla lif och vare sig af naturligt skygghet eller af

en viss själfstillräcklighet hålla sig borta från de stora stråkvägarne, lefvande i sin egen begränsade värld.

Om detta slags människor ha familj, äro de ofta förträffliga fäder och mödrar och gifva åt hem och barn odeladt allt det intresse, som andra mera rörliga naturer fördela åt många skilda håll.

Äro sådana människor barnlösa, då är det stor synd, ty lifvet blir då ofta fattigt och smått för dem och deras bästa krafter förbli obrukade eller nötas bort för ändamål, som icke äro dem värda.

Om vi kunde öppna alla dessa barnlösas ögon för den stora samhällsuppgift, som ligger så speciellt för dem och som ingen skulle kunna fylla så som de, den att ge ett hem och en mor — helst också en far och ett hederligt namn — åt några af de namn- och hemlösa små, som eljes växa upp till samhällets naturliga fiender och förstörare, därför att ingen kärleksfull fadershand ledt deras barndom, intet modersöga blickat mildt på dem under deras uppväxt.

Här ha vi å ena sidan så många goda, varma, trygga hem, i hvilka ändock kärleken, lyckan och glädjen tvina och förtorka af brist på allsidig näring och å andra sidan små mjuka, varma människobarn med frön till godt och ondt i sina själar, helt säkert lika mycket till godt som till ondt, om blott det goda odlas och stödes och det onda bekämpas. Hvarför skola icke dessa två föras tillsammans och lyckliga hvarandra?

Hvilken uppgift kan vara större och mera välsignelserik än att rädda ett människolif?

Det räknas som ett stordåd, värdt den största berömmelse, att hoppa i strömmen och rädda en drunknande, vore det också blott en förtviflad själfmordskandidat, ett förspillt människolif. Huru mycket verkligare är icke den räddningsbragd, som ligger i att flytta en liten utstött människovarelse in i ett kärleksfullt och skyddadt hem och af honom eller henne göra en god och nyttig medborgare, varm och kärleksfull, därför att han mött värme och kärlek.

Tre ting afhålla i allmänhet människor från denna kärleksgärning, som hvarje dag väntar på dem: *fruktan för besväret och kostnaden, fruktan för det moraliska ansvaret* och kanske allra mest *tanklös oföretagsamhet*.

Det är det underbara med kärleksgärningar, att de alltid löna sig. Det finns talrika exempel på hem, där man många gånger fått leta efter födan till fem, sex hungriga munnar, men har man af kärlek öppnat dörren för ännu en, då har det räckt och blifvit öfver. Att fostra ett barn, det är att kapitalisera för framtiden. Om vi själfva eller en annan då kommer att upp-bära de ekonomiska räntorna betyder ej stort i det stora hela. Den vinst vi själfva få skörda i nutid och framtid, ofta i en grad, som vi icke ana, det är *ett rikare lifsinnehåll, en större personlig utveckling, en tillvarons fyllighet*, som icke eljes kan köpas för penningar eller förvärfvas med arbete.

Af alla dem, som äro i den ekonomiska situationen, att de skulle ha råd att fostra egna barn, bör ingen ur ekonomisk synpunkt tveka att upptaga ett eller flera främmande barn som egna, ty det lider intet tvifvel, att ej blott välsignelse följer en sådan gärning, utan också att förmågan växer med ansvaret. Ha vi icke sett familjer i små ekonomiska omständigheter, som jämte fem, sex egna barn upptagit ett främmande och delat sin kärlek lika emellan dem alla, och brödet har vuxit under deras händer och barnen ha vuxit upp till präktiga människor, och den främmande har lönat dem med en hängifvenhet om möjligt större än de egna? — Ha vi icke sett handlingar af detta slag bära frukt släktled efter släktled. En man, som själf i späda år upptagits och fostrats i ett godt hem och blifvit en bra och duglig människa, ansåg det som en solklar, naturlig sak, att han i sin ordning skulle skicka denna välsignelse vidare och han inplantade hos sina barn samma åskådning. Blott allt för sällsynta äro dessa handlingar af oskrymtad vilja att lyckliggöra.

Många äro de, som rädas för det moraliska ansvaret och den stora risken. Måne det icke är ett minst lika stort ansvar att själf sätta barn i världen? Ansvaret omfattar i så fall såväl deras ärfda anlag och förutsättningar som den utveckling eller begränsning, som genom uppfostran skall gifvas åt dessa anlag. Och erfarenheten ger vid handen, att risken ingalunda är ringa äfven här.

Det skall säkert inte saknas människor, som veta att berätta om fall, då medfödda dåliga anlag trots all uppfostran brutit sig fram hos sådana upptagna barn och vållat fosterföräldrarna bitter sorg. Hur många föräldrar få icke genomgå den ännu bittrare sorgen, att de barn de själfva födt till världen falla till föga för dåliga anlag, som ingen uppfostran lyckats bekämpa? Många människor veta alltid i hvarje situation att berätta om bedröfliga fall, de äro som riktiga aflopsdiken för allt som är olyckligt och svårt och afskräckande. För min del har jag ännu icke i verkligheten träffat på ett enda sådant misslyckande, men däremot många, som medfört den största glädje och välsignelse för båda parter.

En annan farhåga, som verkar skrämmande, är den, att det främmande barnets lynne och möjliga olikhet med fosterföräldrarna skall hindra samförstånd och göra det allt för vanskligt att leda. De som så tänka underskatta uppfostrans och lefnadsvanornas utomordentliga makt. Man kan ej sällan iaktta, att en daglig samvaro och gemensam verksamhet kunna äfven hos vuxna människor alstra en rent yttre likhet, som är frapperande; vanligen tillkommen så, att den yngre och mjukare omedvetet bildat sig efter den starkare, som han sett upp till.

Huru mycket mottagligare är icke ett vuxligt barnsinne för de intryck det mottager af dem, som det betraktar såsom sina föräldrar. En fostermor har berättat mig, huru innerligt det fröjdade henne, då främmande, som sågo hennes fosterdotter, brukade säga: "Hon brås på er; hon har ert bestämda drag kring munnen, men sin fars svärmiska ögon." Många gånger är den stora likhet, som kan iakttas mellan föräldrar och barn, till lika stor del förvärfvad under uppväxtårens gemensamhet som direkt nedärfd. Försattes barnen i en annan miljö under andra inflytelser, skulle likheten helt visst icke utveckla sig i samma grad.

Alltnog, alla dessa farhågor och betänkligheter, som afhålla goda och därtill eljes skickade människor från att utföra en stor handling, som skulle åt deras lif gifva ett mångdubbladt värde

Barngarderoben är en svensk upplaga af den enda i utlandet existerande tidning i denna bransch och står i förbindelse med kontinentens förmästa barnklädersaffärer och erhåller från dem rikhaltiga mönster till allt hvad som hör en välförsedd barngarderob till. Tidningen är också tongifvande på sitt område samt utgifves på flere språk och i kolossala upplagor.

Barngarderoben

Pris för helt år 3 kr.; halft år 1:60 kr.
Lösenummer 30 öre.

Barngarderoben utkommer med ett rikhaltigt illustrerat nummer i mån., åtföljdt af en dubbelsidig mönsterbilaga med en mängd tillklippningsmönster. Den bör sålunda blifva af ofantligt värde för hvarje moder, helst som den därtill lämnar henne en god hjälp med barnens sysselsättande, och gifver mer än tillräcklig ersättning för prenumerationspriset.

En kärlekssaga.

Af Hugo Öberg.

och mången gång också en mångdubblad inre rikedom, dem böra vi bemöda oss om att skingra och öfvervinna.

I dessa föreningarnas århundrade, borde det icke också finnas en förening för adopterande af föräldralösa barn i goda hem?

Besinna hvilken motvikt, som skulle kunna vinnas mot det ohyggliga fosterbarnshandverket. Mig synes att alla, som därtill äro skickade, ekonomiskt och mänskligt, gå och bära på en ouppfylld moralisk plikt, om de icke räddat åtminstone ett människolif bland de många, som förgås i samhällets dy.

Många, som icke kommit att tänka därpå, behöfva kanske blott en väckelse. Ofta, men icke alltid, ger slumpen en sådan väckelse.

För ett tiotal år sedan hittade en varmhjärtad kvinna två små gossebarn i en portgång här i Stockholm. Då hon icke kunde finna deras föräldrar, behöll hon dem. Nu ha hon och hennes man ett hem med tio sådana små. Då måtte de i alla fall vara rika, säger ni; javäl, men huru många rika slösa icke sitt guld på lyx och sin själ på dårskap?

En förening skulle kunna gifva sådana väckelser och komma de mera oföretagsamma till hjälp. Den skulle ha en stor och välsignad uppgift såsom förmedlare mellan de organisationer, enskilda och allmänna, som arbeta mot barnanöden i vårt land, och den ovetande allmänheten, som glömmet hvad den icke ser.

Till de stilla i landet, till alla barnlösa och till dem, som i aldrig stillad saknad begråta en förlorad älskling, till dem, som blifvit vanlottade på kärlek, och till dem, som med bäfvan se fram mot en enslig och dystert ålderdom, till alla, som ha lediga händer, vädja dessa kvidande små, som utan er skola sucka förgäfvos efter ett hem, en mor.

Förbarma er öfver dem, att de icke en dag besvara våra böner om förbarmande med ett hånfullt: "försök inte..."

ELSA TÖRNE.

MON REPOS.

OCH VORE jag Nikolaj, Nikolaj i Mon repos, med rör i hand, med hatt på svaj jag täcktes i parken gå. Jag vore herre till pelarslott och millionär, baron, jag körde spann, jag lefde flott och gaf åt trakten ton.

Och vore jag Nikolaj, Nikolaj i Mon repos, då vore mitt lif en fager maj, som aldrig skulle förgå. Jag hölle fest i hvar paviljong och hörde ur lundens natt Wäinämöinens kantelesång, där hög han i marmor satt.

Och vore jag Nikolaj, Nikolaj i Mon repos, jag ginge ombord i lustbåt vid kaj och styrde på böljor blå. Jag såg min skog, min gröna mark, mina torn, min slottskupol, mitt sommarrike, den skönsta park, där rosor slå ut i sol.

Och vore jag Nikolaj, Nikolaj i Mon repos, jag finge sluta mitt lufs bataille utan att blodsår få. Vid sus af granar jag skulle dö, och färjan en rosig kväll min kista förde till klippig ö och snöhvitt grafkapell.

Mon repos, Viborg.

FREDRIK NYCANDER.

VI HA I DAG nöjet att öka kretsen af våra medarbetare med författaren Hugo Öberg, som nu för första gången uppträder i *Idun* spalter med nedanstående för arten af hans skriftställareskap karaktäristiska skiss. Hr Öberg gjorde, som bekant, en mycket uppmärksammad debut med "Sonen" och har sedan genom sina följande romaner "Makter" och "Figaros bröllop" befast sin ställning inom vår unga litteratur.

I.

NOTARIEN ERNST FORSBERG i statskontoret gick och postade nedanför Skansens entré vid Oskarsterrassen. Det var en kulen novemberdag, klockan led mot ett.

Klockan ett skulle hon komma.

Han gick och stirrade på omgifningen. På den fula gula teaterladan, på korkvillan, på biologiska museets sotbruna skrof. Det stod där mörkt och norskt och spjånade nedanför kullen med prinsens ljusa villa. En trumpen jättebjörn, som hasat utför Skansens höjder och nu satt där och glodde på den stora staden i entréperspektivet vid bron.

Ernst Forsberg stirrade. Han mindes den här slätten, hur den såg ut för tio år sedan, när utställningens hvita sagostad låg där. När han första gången såg sin hustru. Det var som en dröm alltsammans nu, kärleken med. Men den hvita utställningen tänkte han på med mera värme än på kärleken, som då blef till. Den hvita utställningen var mera för fantasin, det kunde tyckas sorgligt, men så var det ändå. Om han jämförde nuet med dået, så var det höst mot vår, det kunde icke förnekas. Den lilla spensliga klena Dika då var den lilla magra, sjuka Dika nu. Men han var densamme, tio år i en ung och frisk mans lif ta icke så mycket af hans glans.

Men ändå: tio år, hvilka massor af förlorade möjligheter! Tio år! Han kunde ha varit konstnär nu, om han skött sig klokare under alla dessa år. Tio år! Och resultatet? En nätt och jämnt försörjd familj, en sjuklig hustru och ett krent barn, hvars skröplighet plågade hans skulptöröga. Men det skulle väl så vara, han hade vant sig att resignera. Det var längesedan konstnärsglöden brände honom, hans själ sof under de eviga sifferpapperens damm, som lade sig alltmera kväfvande för hvarje år som gick. Sof så djupt, att icke ens ett pikant möte som nu detta med fröken Eva Ternhoff fick den vaken.

Egendomlig tillställning, denna subskriberade musik- och bostonafton, som han af en slump kommit med på. Hvilka typer. Dessa unga blonda flickor med Sentaflåtor kring öronen och svanhalsen i själfull uringning. Den debuterande skalden med svart Cleohår och halfslutna ögon, där han satt uppe i burspråket och föraktade, mager af ungdom och bränd af perverst-demonisk verskonst. Och denne musiker med sina stela ögon och sin kala hjässa. Hur kunde en verkligt begåfvad man, som han ändå var, stå där och säga till en ung flicka, som han aldrig sett förr: jag skulle vilja ge tio år af mitt lif för en natt med en kvinna som Delila! Hur kunde han säga dei? Om han nu icke betänkte den unga damens bryderi, så i alla fall: tio år? För en natt med Delila? Han var galen. Eller också full af fan. Eva Ternhoff trodde det senare, det var hon som från sin vrå i en paus under dansen uppsnappat

detta fragment ur en stor och berömd musikers konversation. Nå, nu denna fröken Ternhoff, som hade suttit där och gjort de skarpaste små iakttagelser hela kvällen. En pigg flicka, icke vidare vacker, men pigg. Lagom lång och smidig, bra figur att modellera. Något vaket och utländskt i sättet, och Ternhoff lät ju icke svenskt. Generade sig i alla fall icke, stämde möte med en nästan obekant herre så här. Nå, så obekanta voro de ändå icke, de hade konverserat sällskapsmaskerna af hvarandra nästan genast, så liflig och rättfram var hon och så lätt att locka han, där han satt och hade led-samt bland alla dessa bostonvalsörer och Senta-flickor. Så hade de kommit öfverens om en promenad på Skansen. Han skulle ringa på hem till henne, ty en dam fick icke ta initiativet, det höll fröken Ternhoff styft på. Och fru Forsberg skulle komma med, om hon blef bra från influansen, som hindrat henne att gå på bostonaftonen.

Men nu var fru Forsberg icke bra ännu, och där gick äkta mannen och väntade ensam på fröken Ternhoff. Han hade ingenting att före-brå sig, när han ringde på, hade han talat om, att hans fru icke kunde komma med. Och fröken Ternhoff fick göra som hon ville. Hon ville komma, och där kom hon nu, sneddande förbi granplanteringen framför Biologiska museet.

Egendomligt det här. För tre dagar sedan kände han lika litet till fröken Ternhoff som om hon bott på planeten Mars, och nu, ja, de voro redan mera bekanta än många vänner hinna bli under ett helt lif. Vänner? Ja, just vänner, ty det var icke kärlek, utan vänskap han känt för henne vid första ord de växlat. Hon var alls icke farlig för honom, det trodde han med ett visst välbehag, som icke minskades vid en flyktig tanke på, att han kunde bli farlig för henne. Det tvärtom stimulerade honom att tänka sig möjligheten, att han, en stackars fattig, nerdammad skrivare i ett verk, skulle kunna få en ung pikant flicka litet het om öronen. Ja, han skulle be att få modellera henne, göra hennes porträttbyst. Helst ville han ju haft henne till modell för den där kvinnan på våg-kammen, som börjat spöka i hans fantasi alltsedan bostonkvällen, men det fanns naturligtvis ingen utsikt till. Det blef nog ingenting af med den idén för resten, hans fantasi var så trög nu för tiden, och lera hade han icke haft i huset på mycket länge. Bäst att låta det damma öfver sig, kom man också ingen vart med ödet, så kom det heller ingen vart med en. Och det här med fröken Ternhoff var då en alldeles ofarlig distraktion. Som hans fru aldrig behöfde få reda på, det skulle bara oroa henne i onödan, klen som hon var. Han, som satt och andades in kontorsdamm dag ut och dag in, kunde behöfva en oskyldig förströelse. Det fanns de bland hans kamrater, hvilkas förströelser icke voro så oskyldiga.

Ja, där kom hon nu. Det var verkligen en treflig flicka, det riktigt lyste om hennes klingande god dag! på långt håll...

De hade gått omkring i stugorna och tittat på djuren i burarna, nu sutto de litet trötta uppe i kaféet i Belvederen. Bakom byffédissen sysslade en gammal svartklädd kvinna med glasögon och sträng uppsyn som en folkskole-lärlarinna. Hon höll på att servera vinet, som de beställt, och under ett par minuter hördes blott skramlet från disken.

Han tände en cigarr för att fylla ut tystnaden, som kommit litet tvärt ofvanpå deras ifriga prat nere på vägar och stigar. Under tiden kom den gamla svartklädda fram med vinet.

Han serverade och så skälade de, men allt-

Skönhet är makt.

För hvarje dam torde det vara af största intresse att taga kännedom om sättet för en rationell hudvård. Detta tillfälle gifves i de värdefulla praktiska råd som erhållas uti vår stora bok afhandlande **Skönhetens hemlighet**. Boken erhålles gratis och franko. Tillskrif oss i dag.

Parfymeri Louise, Stockholm.

Claës Lundin och "Thora B."

EN AF DEN nyligen bortgångne publicistveteranen Claës Lundins arbetskamrater från forna dagar berättar här en liten episod ur C. L:s litterära lif, som vi tro kan äga intresse för de många ännu kvarlevande vännerna af ett författareskap, som under decennier varit så populärt.

"C. L.", DEN NYLIGEN hädangångne "spirituelle krönikören", såsom han ofta kallades, var som bekant ej blott verksam såsom tidningsman, utan till alstren af hans fint skurna penna höra äfven icke få arbeten i bokform af växlande innehåll. Åtskilliga af dessa utgaf han under än ett, än ett annat fingeradt namn. Han hade i allmänhet en viss svaghet för slik pseudonymsport, för att begagna ett hans eget uttryck. Ännu på senare åren, då hans tidningskåserier voro synliga under rubriken "Stockholmslif", roade det honom att dölja sig under märket *Ture*. "Att dölja sig" är kanske icke rätta ordet — att söka dölja sig bör det hellre heta, ty hans egendomliga lätta och behagliga stil var då för väl bekant för mera flitiga tidningsläsare att icke komma dem att inför denna *Ture* leende säga för sig själva: "Jag känner dig, vackra mask."

Men så var helt naturligt icke förhållandet i tidigare år, då han ännu icke hunnit långt på sin författarebana. Så hände sig, att när 1869 från trycket utkom den lifligt uppmärksammade tidsskildringen "*Paris i våra dagar*" af *Thora B.*, inom litterärt intresserade kretsar gissningarna voro talrika rörande hvem den spirituella och uppenbart med en icke vanlig iakttagelseförmåga begåfvade "författarinnan" mände vara.

Skildringen utgjordes af uppsatser, som förut varit synliga i *Aftonbladet*. Dessa uppsatser beredde en af *Stockholms Dagblads* medarbetare, alltså en af C. L:s arbetskamrater, liksom så många andra stort nöje. För att få sin nyfikenhet rörande författarinnan tillfredsställd vände sig denne med förfrågan härom till vännen Claës, hvilken på grund af sin fleråriga vistelse i världsstaden vid Seine kunde förmodas ha någon mer eller mindre välgrundad aning om saken. C. L. gjorde emellertid därvid stora ögon, uppsatserna hade han icke läst, men det skulle bli mycket roligt att få taga del af dem.

"Jaså, du säger, de äro charmant skrifna," hette det, "icke af någon vanlig blåstrumpa? Det ligger liksom en doft af kvinnligt behag och naivitet öfver hela skildringen, säger du? ... Och du tror, att jag skulle kunna ge någon fingervisning beträffande författarinnan? ... Hm, sannerligen jag det förmår ... Men vänta, jag kommer att tänka på någon af fröknarna S., de äro ju numer snart sagdt halva parisiskor."

Något senare meddelade han kamraten, att han nu läst uppsatserna.

"Åhja, inte så illa," lydde omdömet, "men nog förefaller berömmet väl tjockt påbredt."

Stor blef helt förklarligt kamratens förvåning, då han kort efter det skildringen utkommit i bokform, fick mottaga ett dedikationsexemplar från författaren — vännen "C. L."

I sammanhang härmed kan nämnas, att verkligen ett fruntimmer, säkerligen i den förhoppningen, att mystifikationen aldrig skulle klaras, hade den fåfängan att utgifva sig som författarinnan. C. L. log, när han hörde berättas därom, men begagnade ett lämpligt tillfälle att med sin godmodiga satir personligen upplysa den värda damen om hennes misstag.

F. H—N.

(Forts.)

jämt under tystnad. Bakom disken pysslade åter den gamla och såg nu nästan ogillande ut, tyckte han.

— Så tysta vi blef! sade slutligen fröken Ternhoff med ett förlösande leende. Hon hade suttit och stirrat på ett akvarium, som stod på ett bord bredvid dem.

Hans blick mötte hennes med ett sökande uttryck. När han ingenting svarade, utan fortfor att se på henne med denna på en gång frånvarande och koncentrerade blick, gjorde hon en min:

— Men hvarför ser ni då så på mig?

Ännu några sekunder fortfor han att betrakta henne oafvändt, så kom han plötsligt till sig och sade:

— Förlåt, men jag satt och letade efter en likhet. Skål, fröken Ternhoff!

De klingade, så återtog han:

— Det är något i ert ansikte, som påminner mig om någon. Någon kvinna jag träffat för länge sedan, i den här miljön just.

Han granskade henne åter från sidan, så log han:

— Vet ni hvad, fröken, ni ser ut som en liten sotarmurre, som tvättat sig på söndag, men inte lyckats få bort svärtan riktigt ur ögonfransarna! Och så ögonen, som blänker! — Hå, det var roligt! log hon högt.

Han sneglade bort till disken, så sade han lågt:

— Förr i världen var här inte så högtidligt som nu. När det stod kullor bakom disken där.

Som han sade detta, spratt han till och lade ofrivilligt handen på hennes arm. Ännu en gång spände han blicken i hennes litet förvånade ansikte, så mumlade han långsamt:

— Det var något af det besynnerligaste jag har varit med om!

Därpå, i det han släppte hennes arm och rätade upp sig:

— Nu vet jag hvem ni påminner om, fröken Ternhoff!

Han stirrade framför sig utan att säga något mera. Då och då drog han ett bloss ur cigarren.

— Men så säg då, säg då! bröt hon slutligen ut och gaf honom en liten puff på armen.

Han satt tyst ännu några ögonblick, så tog han upp frånvarande:

— Det här förändrar alltsammans, det var högst besynnerligt ... Hör nu på, fröken Ternhoff, ska jag berätta er en historia.

Åter satt han och stirrade, mumlande:

— Så besynnerligt, så besynnerligt!

Så vände han sig till henne och talade dämpadt för att gumman bakom disken inte skulle höra:

— Nästa sommar blir det tio år sedan ... Jag kom hit upp en eftermiddag och satt här och drack vin som nu, här i denna soffa just. Och där bakom disken stod en ung, solbränd kulla i sin brokiga dräkt. Det var inte den vanliga kullan, henne kände jag bra till, eftersom jag gick hit upp nästan hvarje kväll och satt och drömde vid ett glas vin. Nej, den här stod där bara af en tillfällighet, hon hade vrickat en fot på dansbanan och skulle hålla sig i stillhet. Hon var brunett som ni, fröken Ternhoff, med mörkblå ögon och hvita tänder, som lyste upp hela det indianbruna ansiktet, när hon log. Jag hade aldrig sett en så frisk flicka. Och vi började prata ... Jag sitter där med min cigarr och säger hvad som faller mig in. Vi är alldeles ensamma för tillfället. Plötsligt ser jag att hon har hukat sig ned öfver disken och med hakan i armvecket sitter och stirrar mig rätt i ögonen med en obeskriflig blick. Och jag stirrar igen på samma sätt, stannad i en gest med cigarren i hand ... I flera sekunder stirrade vi hvarandra så där i ögonen. När jag åter kom till mig, så var

jag kär i henne ... Om det var hon, som förhäxat mig eller jag henne, det vet jag inte, men i alla fall: från den stunden drogs våra blickar oemotståndligt till hvarandra, när det fanns en möjlighet för dem att mötas utan att väcka uppseende. Och då vi händelsevis blef ensamma, så började genast stirrandet. Jag var blyxt kär i kullan, och hon tyckte visst inte illa om mig heller ... Det hör till historien, att vi var förlofvade båda två. Hennes fästman var hemma i Dalarna, och min fästmö låg vid en badort. På hösten gifte vi oss på hvar sitt håll. Men hela sommaren tittade vi på hvarandra så där. Fast det blef mörka kvällar, aldrig någon kyss eller några handgripligheter, bara detta med ögonen ...

Han tystnade och såg på henne med den långa, sökande blicken.

— Nå, det var ju i alla fall en mycket nätt historia! sade hon litet forceradt och tittade bort. — Och henne var det jag liknade?

— Ja, svarade han helt allvarligt. — Ögonen bara, inte ansiktet! Era ögon är ju mycket vackrare, ni har kulturmänniskans skiftande uttryck i blicken, men ändå: det där mörkblå, obeskrifliga, som är vek viol och hårdt stål på en gång, det var det, som påminde mig om denna idyll på Skansen för snart tio år sen. Skål, fröken Ternhoff!

De klingade, hon med ett litet sneglande leende, han med högtidlig min.

Hans läppar skälfdes nästan omärkligt till, när han satte ned sitt glas och med en stor blick vände sig emot henne:

— Men det märkvärdiga i den här historien ska jag säga er en annan gång, fröken. Det var något, som höll på att göra mig alldeles yr i huvudet nyss. Och det har jag inte varit på tio år.

Hon skiftade färg ett ögonblick, och hennes blåa blick svartnade. Så sade hon litet frånvarande:

— Jag kan också berätta en historia med dalfolk och så något annat, men det där andra ska jag gömma till en annan gång liksom ni.

Han log mot henne och höjde åter sitt glas: — Så hemlighetsfullt allt detta var, fröken Ternhoff! Jag känner som om vi varit bekanta länge, länge.

— Jag också! nickade hon och log tillbaka. Deras ögon möttes i en lång blick öfver glaset, som de tömde.

Så skrattade hon till:

— Men det här är ju alldeles som ni och kullan!

— Ja, det är det, sade han med en underlig betoning. Och då han kände, hur han rodnade, tillade han med en afledande gest åt fönstret bakom dem:

— Se hvilken glöd mellan tallarna, fröken! Solen går ned, om vi skulle göra som den? Gumman där irriterar mig lite.

Hon nickade igen, och hennes friska ansikte rodnade af återskenet från solnedgången, när hon reste sig och tittade ut på Skansens tallbacke nedanför.

Han gick bort till disken och betalade. När han vände sig om, mötte han hennes blick stor och svart som nyss.

Hon spratt till och böjde sig ned efter muff och handskar i soffan. När han kom tillbaka, log hon obesväradt igen:

— Nu ska jag berätta min historia, fast den inte är så märkvärdig som er. Jo, slutet kanske, det som ni inte får veta nu, men en annan gång!

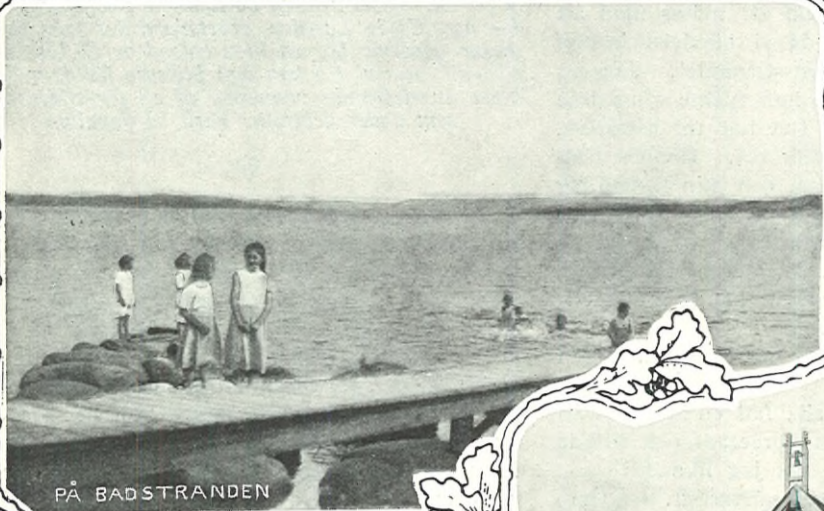
Och i det hon gick före ned i tornets spiraltrappa, slog hon upp ett ystert skratt. Med strålände ögon följde han henne ...

LUZERN

☉ Förmäm vistelseort under sommaren. ☉
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: "National".

Den sista kärleksfulla tanken.

PÅ BADSTRANDEN

EXTERIOR AF HEMMET

Några ord om kon-

valescenthemmet Meryt.

STALLMÄSTARE JAMES FR. DICKSON, ägare till Tjolöholms stora gods i norra Halland, uttalade kort före sin sista sjukdom den tanken att bygga ett konvalescenthem för obemedlade. Hans efterlevande maka, fru Blanche Dickson förverkligade hans önskan och gaf åt sitt verk namnet Secha nafra-n meryt. En egyptisk sentens, som betyder: Den sista kärleksfulla tanken.

Det ligger i Onsala socken vid stranden af Kungsbackafjorden 9 kilometer från Kungsbacka. På samma tomt har också en skollofskoloni, underhållen af medlemmar inom Dicksonska familjen, sitt hem.

Båda husen, byggda i norsk stil, ligga nära stranden. Framför dem är fjorden med vikar och skär och konturerna till skogbevuxna höjder och odlade marker. Den är vacker i sina skiftande dagrar, i storm och solsken och icke minst i augustinätternas månsken. Åt landsidan däremot har man ännu bara ljunghedar.

Konvalescenthemmet består af två sammanbyggda hus. Det mindre inrymmer matsalen och köksafdelningen, det större sofrum, korridor med hvilplatser för de sjuka, verandor m. m. samt föreståndarinnans rum och gästrum. Allt är smakfullt, enkelt och harmoniskt.

Hemmet, det första i sitt slag i Sverige, mottager 46 konvalescenter, hvartannat år män och hvartannat kvinnor. Villkoren för att komma in är att ha sitt hem i Göteborgs stad, Bohuslän eller Halland, vara obemedlad, ha fyllt 20 år samt ej lida af smittosam sjukdom, fallandesot eller alkoholism.

Meryt bjuder sina fattiga gäster sol, luft och vatten i obegränsad mängd, hvila, trefnad och en utmärkt mathållning, däri läkarnes dietiska föreskrifter noga iakttagas.

Vistelsen där räcker i regeln 6 veckor, och hemmet är öppet från 1 maj—31 okt. Konvalescenternas antal har, sedan det invigdes den 18 augusti 1901, varit ganska stort, och de flesta ha friska och arbetsföra återvänt hem.

Meryt är en del af den Dicksonska stiftelsen, som efter fru Blanche Dicksons död skänktes till Göteborgs stad och förvaltas af en styrelse som närmast sig har en föreståndarinna, enligt stadgarne en examinerad sjuksköterska, för närvarande en Sofiasyster.

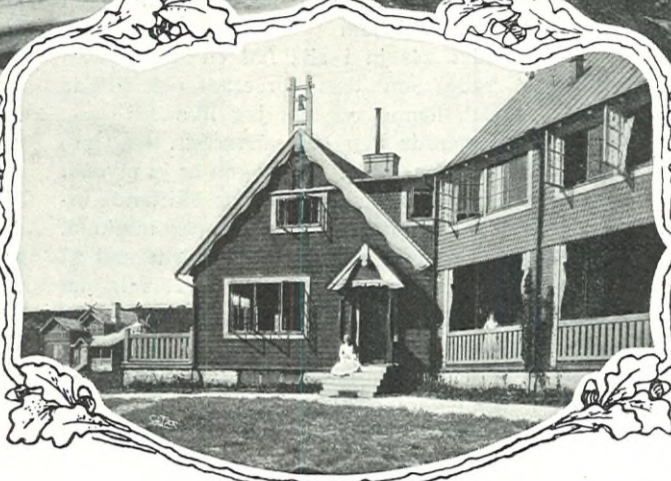
Ordningen i hela det stora huset hvilat på henne. I den lilla köksträdgården får hon med egna händer så och skörda. Smärre reparationer skall hon ombesörja. Inköpen för 30 personers hushåll skall hon göra. Räkenskapsböcker och matrikel skall hon föra. Hennes ögon få vara med från källaren till vinden.

Konvalescenterna, vanligen direkt utskrifna från sjukhusen och ofta ganska dåliga, skall hon vårda; men värre än allt annat är — mot hennes lugna sinne skola vågorna i alla de andras lynnens brytas. Sorg och oro skall hon i ensligheten ensam höra, men sol och glädje skall hon dela med de andra. Hon har sällan någon annan att rådgöra med än pastorn från Tjolöholm, som en gång i veckan håller gudstjänst för konvalescenterna, och hur utmärkt han än vara månne, är det icke alltid säkert, att han kan råda bot för svårigheterna. Hur hon själf löst dem visar konvalescenternas omdöme: "Syster är god och rättvis."

Skollofskolonien har endast tomten gemensam med konvalescenthemmet, men barnens närvaro bidrager till att ge lif åt platsen. Kolonien förestås af en s. k. bibelkvinna, af barnen kallad "tant Mia". Hon tar från fattiga hem i Göteborg ut 12 små flickor.

När vi besökte dem, höllo 7 af de största på att i tvättstugan tvätta sina kläder. Det skedde under tant Mias ledning och gick med lif och lust, men icke mindre gladt var det, när hela den muntra skaran gick att löga sig i hafvet. Äfven barnen njuta naturligtvis af luft, sol och vatten. Det är ett lif i frihet de lefva, antingen de tumla om på den kala stranden eller i den täta ljungen, där dock närmast kring Meryt om några år stora furudungar komma att från ljungen eröfra marken. Då äro de brunstekta barnen utvecklade kvinnor, och "den sista kärleksfulla tankens" sol har hunnit att framkalla hälsans rosor på månghundrade sjuklingars kinder.

AMANDA LEFFLER.

ÖFRE KORRIDOREN

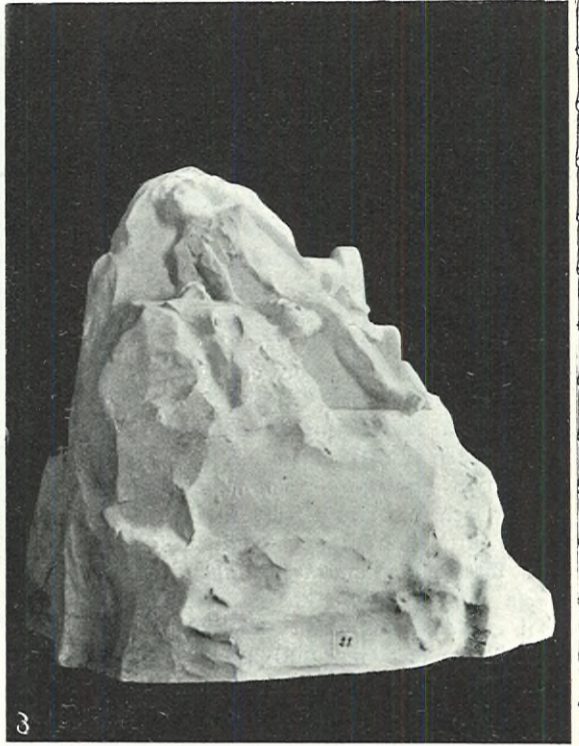

FRU-BLANCHE-DICKSON

STORA VERANDAN

WENNERBERGSMONUMENTET
UTGÅNGEN AF 1:A PRISTÄFLINGEN

1 OCH 2: DE AF JURYN UTVALDA SKISSER, HVILKA SKOLA UTFÖRAS I STÖRRE SKALA TILL DEN AFGÖRANDE SLUTTÄFLINGEN. 3 OCH 4: ETT PAR AF DE ÖFRIGA, MERA BEAKTANSVÄRDA FÖRSLAGEN. A. BLOMBERG FOTO.

Ett monument åt Gunnar Wennerberg.

VÅRA LÄSARE minnas helt säkert den hjärtliga brefväxling, som ägde rum i Idun nr 3 för i fjol mellan författaren Mari Mihi och skådespelaren Knut Nyblom och hvar de båda forna Uppsalastudenterna väckte förslag om en staty af Gunnar Wennerberg i "den eviga ungdomens stad". Det blef Idun förunnadt att i första hand framföra denna deras idé till den svenska allmänheten — en idé, som genast väckte den största ankläng, ty minnet af Gluntarnes skald lysert alltjämt med samma varma, milda sken i svensk poesi.

En kommitté tillsattes, svenska konstnärer inbjödos till täflan om monumentet, penningbidrag tecknades och samtidigt anordnades såväl här hemma som bland svenskarne i Amerika konserter, hvarigenom tills dato insamlats ett belopp, som jämte upplupna räntor i närvarande stund uppgår till cirka 50,000 kronor, ett öfverraskande godt resultat i förhållande till den knappa tiden.

De inkomna täflingsskisserna uppgå till 43, och efter af den tillsatta juryn företagen granskning ha två förslag — det ena signeradt "Jeunesse" och det andra "Tre förslag" (nr 2) — utsetts att bilda utgångspunkten för den i reglerna föreskrifna andra täflingen, som nu skall äga rum. Dessa båda nya förslag skola utföras i en femtedels skala och komma att belönas med ett pris af 2,000 kronor hvardera, hvarefter den af de båda konstnärerna, som blir den segrande, får sig anförtrodt monumentets slutgiltiga utförande. Vi ha i dagsnumret återgivit såväl de båda af juryn utvalda skisserna som ock ett par andra, hvilka intressera genom den skulpturala talang de ådagalägga. Samtliga förslagen komma i dagarna att utställas i Nationalmuseum.

EN KVINNLIG NIMROD kan man i sanning kalla den unga damen på porträttet här ofvan, fru Mary Boström, född Seaton. Sin senaste jaktbragd öfvade hon vid Rockesholms bruk i Vestmanland härom dagen, då hon fälde en vacker elgtjur, icke ens de svenska skogarnas största vildt går alltså säkert för hennes bössa. Fru Boström, som är lifligt intresserad af sport, har liksom sin man gjort sig känd som en skicklig lawntennisspelare och hennes namn synes ofta bland de täflandes vid de stora årliga matcherna.

En hälsning.

En verklighetsbild af Hanna Söderlund.

INGEN KAN räkna den smärta och saknad, den stora folkvandringen från Sverige till Amerika kostat, — ingen de otaliga brustna banden emellan anhöriga, ingen all ovisst och fåfång väntans långa dagar och år. Följande lilla episod, gripen direkt ur lifvet, ger blott en situation, till hvilken varianter skulle kunna upptagas i det oändliga.

GAMLA MOR satt i prästgården och väntade.

Hon hade redan suttit där två timmar, druckit kaffe och pratat och låtit blicken öfverfara allt och alla, granskande, och nästan närgånget.

Men nu hade intresset slappnat, hon sjönk ihop och liksom kröp in i sig själf och knäppte händerna om näsduken, som hopviken, i bestämda veck alltid var framme.

Ett stycke ifrån henne vid fönstret satt prästfrun och sydde, väntande äfven hon att hennes man snart skulle återvända från sjukbesöket ute i socknen.

Utänför var det sommar och solhett och slättermaskinens lietag öfver blommor och gräs hördes in.

— Det är vackert väder i dag. Prästfrun sade det för att få gumman att tala igen och på så sätt få tiden afkortad för henne.

— Jo, det är grant. Den gamla såg upp och sträckte litet på sig för att kunna se nt. Hemkring är det som finast nu, tillade hon.

Far och jag sa' just i dag, att det skulle vara roligt om Per ville komma hem denna tiden. Det är allt förändradt se'n han sist var hemma. Vi ha skaffat oss ett par kor till och åkerlappen afkastar inte så lite se'n vi började göda den ordentligt. Men ängen ha vi inte rört och alla björkarna ä' kvar, fast det har allt suttit hårdt åt mer än en gång att få far till att gå in på det. Men en äng är det vackraste en kan få se, tycker jag, och vår äng är så full med konvaljer midsommartid. När Per var hemma, brukade han plocka konvaljer till mig, stora kvastar, för se frun, jag har alltid varit så glad vid blommor, och det visste han.

— Han borde stannat hemma och hjälpt er, tycker jag.

Prästfrun tog en ny tråd och trädde på nålen.

— Ja, det kan tyckas så, men se han var äldst och vi hade så många, så han måste börja förtjäna så fort han läst sig fram. Men att han skulle ge sig af till ett annat land och aldrig låta höra af sig, det trodde vi inte. Och det har gnagt nu i tjugo år, ska' frun veta. Men få vi bara adressen af pastorn, och skrifer till honom, så kommer han nog, för glömt oss har han då inte — nej, det har han inte.

Den sista meningen sades med eftertryck liksom var det fråga om att öfverbevisa någon.

— Vi ska' tro det. Men det är allt hjärtlöst att aldrig skicka ett ord till sina gamla föräldrar. Prästfrun kunde icke underlåta att säga det. Den gamla böjde hufvudet och näsduken flyttades oroligt från den ena handen till den andra.

— Det kan ju bero på så mycket, sade hon stilla, nästan ödmjukt. Ja, det kan det. Far sa' så med, och kommer han bara hem, så inte ska' vi döma. Han ska' få bo i kammaren, som vetter utåt ängen, och vi ska låta tapet-

sera där. Far flyttade redan ut sina verktyg i går. Men det är sant, jag får icke glömma att köpa skrifpapper i handelsboden. Det var det sista far sa' innan jag gick. Den gamlas ögon hade fått lif och hon hade rätat en smula på sin böjda gestalt. Så fortsatte hon att tala, halft ursäktande.

— Han skrifer nog litet oläsligt, gubben, så gammal och darrhändt som han är, och jag kan ju icke skriva alls, men vi vill icke be någon hjälpa oss, så fars stil bör ju vara kärast. Och om Per ta'r tid på sig, kan han nog stafva ihop det.

— Det blir allt ett kärleksfullt bref. Prästfrun log blidt.

— Lita på det, frun! Den gamlas ögon lyste. Där skall stå om faders och moders kärlek och längtan — och så att vi ä' så gamla nu, och alla träden vid grinden ha' växt höga och ängen är sig lik — och så om kammaren, tycker jag, hur fin den skall bli. Tycker icke frun det med!

— Jo visst, mor lilla, det blir ett så rart bref. Prästfrun hade dimma för ögonen och kände en oro, så hon knappt kunde sitta stilla.

Gruset på sandgången knastrade. En vagn rullade fram till farstuttrappan och pastorn steg ur. Några ögonblick därefter kom han in och gumman steg upp och neg och började genast framföra sitt ärende.

— Vi hörde af grannas i går, att våran son skrifer till pastorn. De hade hört pastorn säga det på husförhöret.

— Ja, det var ett intyg han ville ha. Han skulle gifta sig.

— Jaså. Äh, att han det skulle! Och så ville jag be pastorn om hans adress. Vi ha inte hört något ifrån honom på tjugo år förrän nu, men nu tänkte vi skriva och —

— Ja, det var ledsamt, gumma lilla, men adressen har jag inte. Det är två månader se'n hans bref kom, och nu är det förstördt. Hade jag bara vetat —

— Ja, ja. Javisst. Jaså.

Näsduken skälfde i handen och det gamla skrynkliga ansiktet blef ännu skrynkligare.

— Ja, då får jag tacka så mycket.

Kakorna till kaffet, som legat bredvid henne på en tallrik, stoppades ner i fickan och det rutiga hufvudklädet knöts om.

— Jag skall komma ihåg att gömma hans bref, om han skrifer flere gånger. Pastorn tog hennes hand till afsked.

— Ja. Ja tack — det var snällt. Tack, frun! Jag får gå direkt hem nu, för handelsboden bryr jag mig icke om. Far har nog väntat länge på mig. Hon försökte le, men det gick icke, ty läpparna darrade.

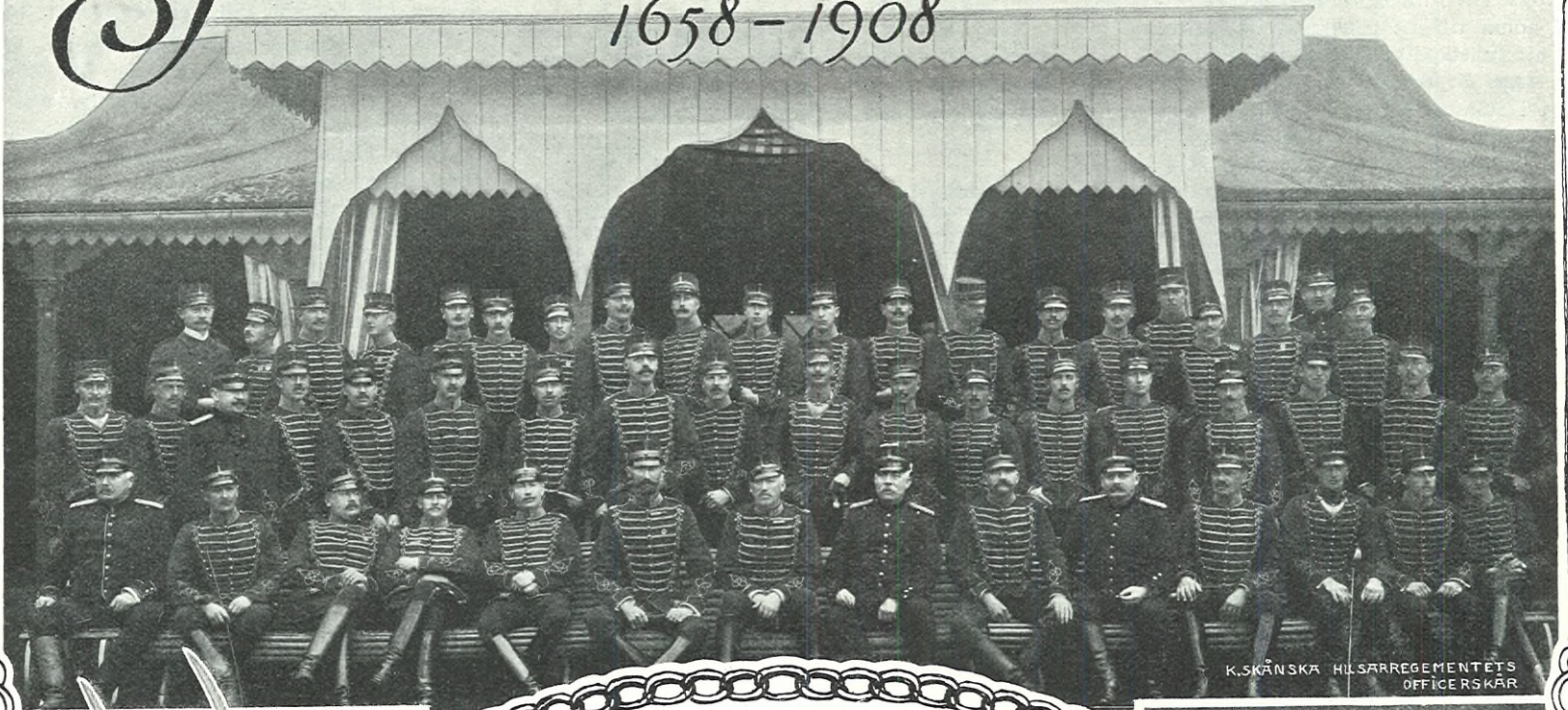
Liten och böjd gick hon ut genom dörren och näsduken höll hon hårdt i handen. Men hela vägen hem tänkte hon mest: hur blir det med far nu, han, som var så säker och glad och redan börjat rödja undan.

Gwens frågobyrå.

REDAN I SAMBAND med Gwens öfvertagande af vår modeafdelning "Från Rue de la Paix till Strandvägen" tillkännagifvo vi, att vi lyckats med vår nye medarbetare träffa en öfverenskommelse, som ytterligare sätter läsekretsen i tillfälle att tillgodogöra sig hennes goda omdöme, erfarenhet och stora uppfinningsrikhet i allt som gäller toalettens område, där hon är vår främsta svenska auktoritet. Dessa Gwens egenskaper ha våra läsarinor föröfrigt helt säkert redan själfva konstaterat i de artiklar hon i Idun signerat med sitt kända märke. Vi påpeka ännu en gång, hurusom detta privilegium att korrespondera med Gwen i kvistiga smakfrågor och praktiska detaljfrågor är en alldeles särskild förmån för Iduns läsarinor, helt visst icke minst välkommen i de hem, där husmodern måste se till att få ut det mesta möjliga af den för hemmets försköning och den egna toaletten disponibla summan. Brefven adresseras till Gwen, Iduns redaktion, och måste åtföljas af dubbelt svarsporto.

Skånska Ryttarne

1658-1908

K. SKÅNSKA HUSARREGEMENTETS OFFICERSKÅR

(Namnförteckning se nästa sida.)

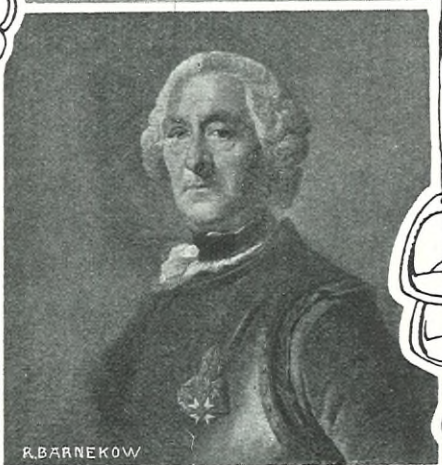
DÅ KARL X GUSTAF, krigaren, inlemmade Skånelandet i den svenska statskroppen, återstod en stor uppgift för statsmannen — försvarskningsarbetet. Den store härföraren blef ej i tillfälle att fullborda sin gärning. Detta blef förnämligast förbehållet hans son. Karl Gustaf var framför allt krigare, och en af hans första uppgifter efter fredsslutet i Roskilde var uppsättandet af ett skånskt regemente, de "skånska ryttarne". Förmyndarregeringen grundade 1666 ett universitet i Lund och detta blef i sin ordning ett kraftigt medel för spridande af svensk odling och svensk kultur i det nyförvärfvade landområdet. Under Karl XI:s järnhand häfdades svenskheten med kraft och metodisk stränghet i de skånska provinserna, och den motsträfviga skånska adeln tvangs till underkastelse. Jörgen Krabbe dömdes på skäligen lösa grunder till döden och arkebuserades på Malmö stortorg. Andra adelsmän, som ej funno sig tillrätta i de nya tingens ordning, flydde hals öfver hufvud ur riket. Gemene man, hvilkas hus och hem blifvit brända och sköflade under det skånska kriget, grepo till vapen och förde ett segt gerillakrig mot svenskarne. Dessa frihetsälskande bondeskaror, som gått till eftervärlden under namn af snapphanar, ha stämpelats som rena banditer och rövare. Männe man ej kommer sanningen närmare, om man jämför dem med vår tids patriotiska boer, som kämpat ursinnigt mot den engelska invasionen? Från nyssnämnda "skånska ryttare" leder emellertid det nuvarande skånska husarregementet sina anor och har efter åtskilliga namnför-

SKÅNSKA HUSARER ÅR 1830 TALET

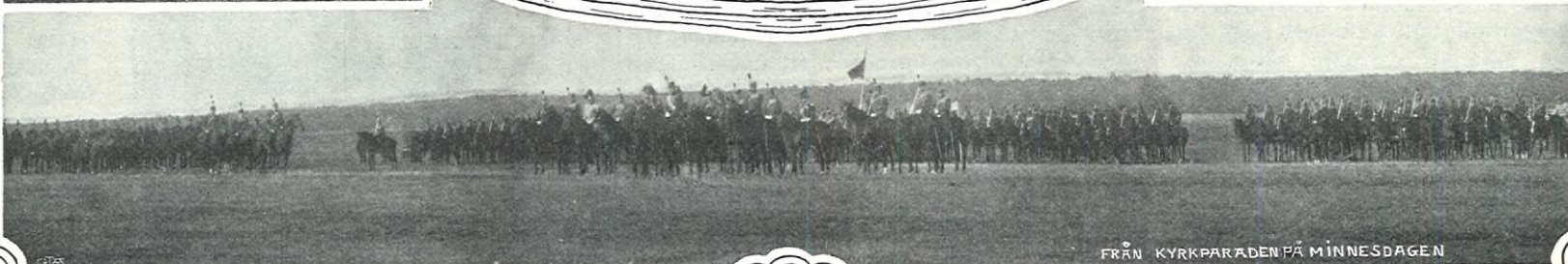
FREDRIK VII AF DANMARK

R. BARNEKOW

E. TH. GRÖNWALL

FRÅN KYRKPARADEN PÅ MÄNNESDAGEN

ändringar burit sitt nuvarande namn sedan början af förra århundradet. Det bestod af 1,000 man fördelade å 8 kompanier. Regementets förste chef var öfverste Lybecker.

1674 finna vi ena hälften af regementet beordrad till Tyskland, där det kämpade under Wrangel och Königsmark. Andra hälften sammandrogs 1676 i kamp mot Danmark och bidrog bland annat till att bekämpa och lyckades omsider att fullständigt kväva folkresningen. Det skulle taga för mycket utrymme i anspråk att, om än i största korthet, uppdraga konturerna af regementets historia. Den sammanfaller med de stora Karlarnes. På Europas slagfält har det stridit och blödt och häfdat svenskheten så godt som någon. Namnen Landskrona 1677, Pultusk 1703, Posen 1704, Fraustadt 1706 äro namn, som regementet framför andra ristat på sitt standar. Dess historia börjar då det svenska väldet står på sin middagshöjd, och dess glans bleknar, då östersjöväldet, den stolta stormaktsdrömmen, störtar i grus och spillror, belyst af flammorna från Pultava, där solen blodröd gick ned.

I officersmännen vid Ljungbyhed äro väggarna prydda med porträtt, på ett eller annat undantag när, af samtliga regementets chefer. Då några af dessa målningar äga konstvärde, ha vi ej velat undanhålla våra läsare några reproduktioner af desamma, isynnerhet som de ej förut varit reproducerade. I samlingen finnes sålunda ett utmärkt porträtt af regementets chef 1753—62, friherre R. Barnekow, som till upphofsman har vår berömda målare Pilo, signeradt "Pilo pinx." Af regementets sist afgångne chef öfverste Th. Grönwall har vår unge lofvande konstnär Jonas Åkeson gjort ett godt porträtt, hållet i ett sträfft och trotsigt manér, men af illuderande verkan.

Till sist böra vi ej förglömma en anmärkningsvärd bild i kroppsstorlek af regementets ende hederschef. Denna tafla, målad af August Schiött, är försedd med följande namnplåt: "Gifvet Kong Frederik den Syvende af Danmark till det skaanske officerscorps 1861."

Redan tidigt på söndagsförmiddagen den 20 september myllrade stora skaror på väg mot husarläget. Imposanta äreportar och en mångfald flaggor, vimplor och dekorativa anordningar gäfvö relief mot den mattblå septemberhimlen och det af sensommarsolen belysta landskapet. Inne på lägerplatsen utvecklade sig ett rörligt lägerlif, patruller och ordonnanser ilade om hvarandra, officerarne skyndade med brådska steg i alla riktningar, vaktposterna gjorde ställningssteg och sträckte på sig vid den militäriska hälsningen mera än lofligt — åtminstone syntes det så för en ytlig betraktare.

Här och hvar såg man officerare stanna och samtala med solbrynta män, f. d. husarer, som utbytt militärlifvet mot landtmannens sträfsamma id och nu i egenskap af gäster inbjudits för att deltaga i den allmänna festglädjen på regementets hedersdag.

Och en stor del f. d. "husarer" af alla grader hade hörsammat inbjudningen.

Festen inleddes med en lysande kyrkoparad, hvarefter följde militära uppvisningar, hvilket allt kronprinsen till häst hela tiden följde med synbart intresse. Senare på e. m. ankom äfven prins Carl, hvars ankomst blifvit fördröjd af trafikhinder.

Kl. 5 föredrogs en högstämpt prolog, hvarefter följde ett längre föredrag öfver regementets historia af major Peyron.

Men det är ej blott ett 250-års-jubileum man här firar. Det är också en afskedsfest. En del af regementet skall ju som bekant förläggas till Landskrona, en tredjedel går till Landskrona och en del förflyttas till Uppsala. Ljungbyhed har af ålder varit regementets öfningsplats. Nu blir detsamma skingradt — kamratkedjan bruten.

Men i dag lyste solen öfver heden, hvars vackraste dekoration var Söderåsens mjuka, skogklädda höjder, som i dämpade konturer smekte ögat och begränsade synranden.

A. B. N.

Gruppilden af regementets officerare å föregående sida. Främsta sittande raden från vänster till höger: Regementsveterinär Giesman, ryttmästare Staël v. Holstein, ryttm. Kockum, major Adelswärd, öfverstelöjtnant Hermelin, öfverste Ribbing, major Peyron, regementsläkare Collin, major C. Sjöcrona, reg.-läkare Möller, ryttmäst. Spens, löjtn. Frick, underlöjtn. Hamilton, underlöjtn. Lindgren. Mellersta stående raden: Underlöjtn. Modin, ryttmäst. Wachtmeister, reg.-läkare v. Essen, ryttmäst. Planting-Gyllenbåga, ryttmäst. J. Sjöcrona, ryttmäst. C. v. Blixen-Finecke, ryttmäst. Hallenborg, ryttmäst. G. v. Blixen-Finecke, ryttmäst. Ran'zien, ryttmäst. Ramel, ryttmäst. Fock, löjtnant Föllin, löjtnant Svedenborg, löjtnant Wannberg, ryttmäst. Peyron, underlöjtnant Gyllenstierna, underlöjtn. Ramel, underlöjtn. Åbom. Bakersta stående raden: Musikdirektör Lidner, löjtnant Ståhle, löjtnant G. Lewenhaupt, underlöjtn. Ask, löjtnant Löwenstierna, löjtnant Wachtmeister, löjtn. Falck, löjtnant Ehrenswärd, löjtnant Axell, löjtnant Norlander, löjtnant Lilliehöök, löjtnant Bennet, löjtnant A. Fock, löjtnant J. Fock, löjtnant Siwers, underlöjtn. Wachtmeister, löjtnant Salmson, löjtnant E. Lewenhaupt, batalj.-vet. Larsson, löjtnant Bernström.

Några skolpojks- och studentminnen från Fyris' strand

i glad oordning upptecknade af **Manasse**.

XIII.

Studentsång. Orphei Drängar (O. D.)

O. D. ELLER TYD-LIGARE taladt Orphei Drängar — det ligger för en gammal Uppsalabo en alldeles särskild tjusning i dessa två bokstäver.

Redan som barn hade man i tanken omgifvit namnet O. D. med en strålglänsande gloria; det var för ynglingen något ouppnåeligt, omöjligt att tänka sig kunna eftersträfvä, och när mamma sa' att pappa skulle gå upp i O. D.,

GUSTAF VASA-BYSTEN PÅ SLOTTSBACKEN.

tittade jag på honom som på en triumfator, den där fick röra sig inom en sfär, som icke förunnades andra dödlige.

Och mötte man som skolpojke en hvitmossa, som man visste var O. D:ist, flaggade man för honom höfligare än för själfva ärkebiskopen eller landshöfdingen och kände sig orimligt lycklig, om man fick ett igenkännande, vänligt svar.

Hvitmössor, som också voro sångare och särskildt de i O. D. invalda, betraktade jag i barndomen såsom högre väsen, jag inbillade mig, att de sjöngo hela året dygnet om, repe-

terade om dagen och serenaderade om natten, och en lycksaligare tillvaro här på jorden kunde pojkhjärnan inte tänka sig.

För mig var Uppsalas a och o sång — sång af studenterna. Låg jag i den allra djupaste sömn, trött efter skolgång och läxläsning och väcktes af sång, var jag som en ekorre ur sängen och framme vid fönstret för att lyssna.

Var det serenad i närmaste kvarter, klädde jag på mig lika hastigt, som om stora klockan i domkyrkan klämtat till eldsvåda, och utan rock bar det af till och med i smällkalla vinternatten för att kila ut och höra "Attrappen" eller någon annan känd förste tenor i August Södermans: "Klang, min vackra bjällra", andra tenorernas härliga passage i Kjerrulfs "Til Fjelds under Graneliden" och kanske till sist kalmariten Herman Brag eller norrländingen Johannes Åkerberg sjunga solo i "Sof i ro".

Satt man om dagen i den strängaste läxläsning på sitt arbetsrum under fåfänga försök att klara logaritmtabellen eller Cornelius' snustorra förklaringar och utläggningar i kyrkohistorien om gnosticisismen och emanatismen och tonerna af "Sångarfanan åter höjes" nådde ens öra, var det blanktissimo slut med all möjlighet att vidare samla tankarna, och jag tror det finns få, som i likhet med undertecknad, tillåtet eller icke, i tid och otid som pojke följt studentkåren eller enskilda nationer på uppvaktningar så mycket, undansparkad af fanbäraren, undanpetad af sånganförelaren och den nervöse talaren-förste kurator, bortkörd af polisen.

När Böttiger, Malmström, Svedelius, Lilljeborg, Ribbing, Malmsten, Spångberg, Styffe, Torén och hela raden förresten blefvo emeriti och togo afsked, trängdes jag värdslöst på trappan till deras egen bostad; jag skulle höra sången "framifrån", äfven om man på grund af tenorbrist endast kunde prestera "Härliga land" tämligen enkelt; jag skulle höra, hvad gubbarne hade att förmäla, när de efter ett helt lifs knogande och sträfvande sade ungdomen farväl, och jag måste också lyssna till, hvad studentkårens ordförande eller nationernas kuratorer, hvad Ernst Trygger, hvad Frans von Schéele, hvad Karl Staaff, Johan Cornelius, Knut Wicksell, Rudolf von Schultz, Erik Stave, Enar Sahlin, Kalle Skogman och allt hvad de hette, hade på hjärtat, när de inte längre behöfde tentera för "gubben", som gick för att kanske efterträdas af en modernare, men i tentamen betydligt kitsligare professor.

Jämt och ständigt, sommar och vinter, i ur och skur var jag med, och för hvarje gång var studentkårens utmarsch fullständigt ny för mig, för hvarje gång en stor, betydelsefull högtid, och jag vet mig aldrig utan giltigt skäl hafva försummat de ordinarie dagarne året om, då kåren ryckte ut med fanor, standar och sång, vare sig man var med som åskådande och lyssnande skolpojke eller aktivt deltagande student och sångare.

Under höstterminen voro dessa högtidsdagar trenne, först i ordningen föreningsdagen, den 4 nov., nu

STUDENTKÅREN PÅ UPPVAKTNING.

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder ägare fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta **Pappersmönster.**

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: **Bluslif** 40 öre, **Kjölsmönster** utan släp 50 öre, **Prinsessklädning** 75 öre, **Reformdräkt** 75 öre, **Barndräktmönster** 50 öre, **Kragmönster** (Pellerin) 50 öre, **Kappmönster** 60 öre, **Nationaldräktmönster** 1 kr.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till **Mästersamuelsgatan 43, Stockholm** **Iduns Mönsterafd.**

mera naturligt nog helt och hållet slopad och utstruken ur minnet, som då firades med sång och tal framför Karl Johans byst i Carolinaparken och uppläsande af telegram från och till norska studenter.

Två dagar senare firades under stor tillslutning minnet af Gustaf II Adolfs dödsdag, högtidligt och vackert, utan några som helst politiska tal.

Mellan brinnande marschaller skred det ungdomliga tåget efter samling nere på Stora torget in i Odinslund under tonerna af Hæffner-Fahlcrantz' "Låt dina portar upp, du minnas ljusa tempelgård", och på själfva trappafsatsen till gamla Obeliskens, där Gunnar Wennerberg höll sitt glänsande, nästan historiskt vordna tal till Uppsala studenter den 17 maj 1887, placerade sig allmänna sången i en egendomlig mystisk belysning nedifrån, som kom andra basarne högt uppe att mera likna vålnader än människor.

Till hjältekonungens ära sjöngs både "Vårt lund", "Hör oss, Svea" och "Stilla skuggor", men först och sist Tullberg-Böttigers majestätiska:

"Hjältar, som bedjen, striden och blöden,
Vaknen, ty bräckt är seklernas graf."

Jag minns hur högtidligt man som barn tyckte, att denna sång klingade i den mörka novemberkvällen:

"Seger ger döden, döden ger seger,
kraften ger han, som den fördom ju gaf"

och hur mäktigt slutet klingade, när det väldiga ekade mot Trefaldighetskyrkans gamla murar:

"O, fallen, I kämpar, som han och förblöden,
En ära som hans ej dör i döden."

Den tredje ordinarie högtidsdagen under höstterminen var den 30 november, Karl XII:s dödsdag, hvilken man högtidlighöll med sång inne i Skytteanska hvalfvet. Dystert klagande ljud i den mörka vinterkvällen Erik Gustaf Geijers:

"Viken, tidens flyktiga minnen,
stundens fröjder, bleknen, försvinnen!
Natten nedsteg på våra sinnen
och för skuggorna är vår sång."

Men strax därpå klingade i ljusaste dur, käck och krigisk, Esaias Tegnér's: "Kung Karl den unge hjälte" med sitt af kompositören och arrangörerna roligt funna, mot moskoviten utmanande: "ur vägen!" och slutet: "friskt mod, I gossar blå", i andra versen: "en skägglös dundergud" och sista gången: "blott falla kunde han" med sin klara, glada klang, mest påminnande om trion i en festmarsch.

Dessa voro de tre ordinarie högtidsdagarna under loppet af höstterminen, den 4, den 6 och den 30 november. Under våren förekom utom Valborgskvällen och uppmarschen till vårfesten endast en dag, då kåren hade uttryckning, och det var den 12 maj, minnesfirandet af Gustaf Vasas födelsedag.

Lika säkert som att ungdomen infann sig om aftonen efter mörkrets inbrott för att fira de båda konungarnes dödsdagar, Gustaf II Adolfs och Karl XII:s, lika ovisst stod gamle kung Göstas hufvud, gjutet i järn däruppe på slottets borggård, undrande, hvilken tid på dagen man behagade komma för att bringa kårens mera anspråkslösa uppvaktning. Detta växlade nämligen och tycktes aldrig vara definitivt bestämdt.

Ena året öfverraskades gubben Gösta nämligen rejan vid middagstid af en ganska talrik

ODINSLUND I VINTERSKRUD.

studentskara och folkmassa i strålände majsol, ett annat år stod han ängslig och väntade i stilla vårregn, men inte förrän Kristinaklockan ringt afton fick han höra de glada tonerna af "O yngling, om du hjärta har".

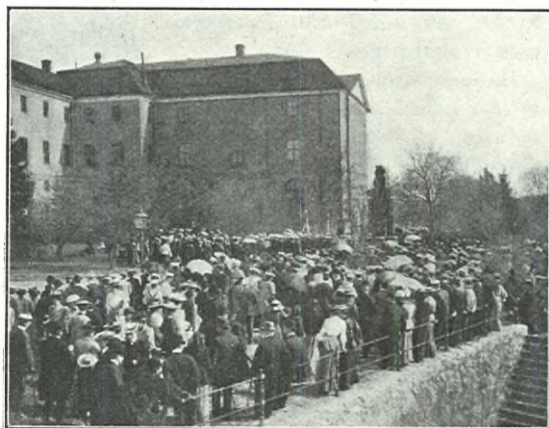
Men när man kom fram till foten af det öfvernaturligt stora hufvudet, såg gubben i halfskymningen ledsen ut och hade regnvattendroppar i näsvingarne och i det stora böljande skägget. Och aldrig fick Gustaf Vasa höra mer än två sånger, och den ena kände han så väl igen, ty den hade han hört år ut och år in, och det var "Hell dig, du höga Nord!", ofta ganska klen föredragen.

Men en vacker 12-majdag i medio af 80-talet tyckte jag, att gubben såg ovanligt nöjd ut med uppvaktningen, och det sköt en förtjusningens blick ur hans stora, dumma, illa gjorda koögon, när i andra versen af Crusells hymn lille norrländingen Nisse Bellander smälde till med sitt fina q, så att det jommade ut öfver Slottsbacken och Botaniska trädgården.

Nisse Bellis var Uppsalas Widén under en kort tid af 1880-talet och början af 90-talet, och det ansågs som en orimlig gunst att lyckas få honom med vid en serenad, som i så fall alltid hölls redan vid elfvatiden på aftonen.

Nisse var nämligen Orphei Drängars prydnad i första tenorstämman, vare sig det gällde körsång, Wennerbergs trio eller solo, och trots det stora skrämnskottet i universitetets Aula hösten 1887 — "Minns du den gången? — Tänk, om du gjorde det" —, då Nisse hotade att aldrig mer offentligt öppna munnen, förblef han dock alltjämt O. D:s stöttepinne i den ledande stämman. —

Att tentera för Häggström i latin till juridikofilen ansågs svårt nog, att gå upp i filosofi för Ribbing till samma examen ansågs ännu kvistigare, sedan professorn efter att i fem timmar ha plågat offret "kommit till ett fullkomligt klart och tydligt förnimmande, att

STUDENTSÅNG VID GUSTAF VASA-BYSTEN.

kandidaten inte har något förstånd," men dessa saker voro leksaker, jämförda med svårigheten att "komma in i O. D."

Det var därför ett sant historiskt ögonblick, då några sångarkamrater inom nationen sent en afton knackade på hemma på Trädgårdsgatan — ringklocka fanns inte under åtta års tid! — och förkunnade, att jag var invald i sällskapet och skulle ögonblickligen infinna mig.

Det var i Sörmlands-Närkes nations gamla lokal midt emot Lundeqvistska bokhandeln, öfver "Taddis" och "Brännvinsmagasinet" och i jämnhöjd med "Himmelriket" och "Skärselden", som Orphei Drängar om fredagskvällarna hade sina ordinarie repetitioner och mindre samkväm.

Var det en vanlig repetitionsafton, åt man sin kväll hemma och mot erläggande af tolf skilling, som placerades i ett tomt punschglas, fick man läska sig under öfningens lopp med ett par glas nationspunsch af Ullanders billigaste tappning. Sak samma, sött och godt var det i alla fall! Att öfva var ju det viktigaste dessa aftnar, och på O. D:s fredagsrepetitioner gnoddes det med ett allvar och en disciplin, värddiga en kunglig lyrisk scen.

Var det samkvämsafton, repeterades det redan klockan sju, därefter skedde en gång om året inval under synnerligen stränga former, och så grep man in på en tvåkronors sexa, serverad af Hushållsskolan strax intill.

Lägg dig, oinvigde, stilla ned och dröm, och du skall ändock aldrig med tillhjälp af den mest lifliga, målande fantasi ens närmelsevis kunna duka upp ett bord, dignande af så mycket läckert, godt och vällagadt på en gång.

Sie sind vorbei die schönen Tagen, då man för två krisch kunde framtrolla så oändligt mycket och rart "af alla de sörter", som bonden sa'.

Och efter sexan dukades långbordet fram med hvita dukar och punschbålar, och stämman efter stämman slog man sig ned, tenorerna närmast utgången, basarne midt emot med ryggen mot fönstret och Hedenblad längst uppe vid kortsidan nästan i dörren till förmaket, omgifven af alla "farbröderna" i O. D., passiva och f. d. aktiva med sällskapets hederspresident i spetsen, som oftast vid sin sida hade någon främling eller utlänning, för tillfället gäst i universitetsstaden och alltså gifven gäst bland Orphei Drängar.

Nu ger Hedenblad ton och upp mot det låga taket brusar från alla strupar:

"Fröjd i hjärtan och pokaler
nu i gyllne drufvors blod.
Dricken mildhet, kannibaler,
och du, svaghet, hjältemod."

Alla ha slungat dagens vedermödor, boken hemma på skrifbordet är igenslagen och absolut glömd för några timmar, svårmodet och trumpheten äro kastade öfverbord, det lyser hjärtlighet, förståelse, kamratlighet ur hvarje öga, och under skydd af sångens genius har man samlats för att sjunga ut sin glädje och sin sorg och prata bort några timmar med likasinnade, likatänkande, sångälskande kamrater.

Har man händelsevis tre och sjuttiofem i portmonnäen till öfverlopps, och någon kommer och ber att få "viggas", så är man så innerligen glad att få stå till tjänst.

Alla äro vänner, alla vilja hjälpa hvarandra, och man hör aldrig, att en kamrat säger en annan ett ondt ord, som är framslungadt för att sára.

(Forts.)

Sveriges på en gång elegantaste och mest användbara modejournal för hemmen. •

Iduns Modellkatalog

Oumbärlig för alla sömmerkor och alla hem. • • •

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Koloreradt omslag. Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Nu är tid att prenumerera.

MAN FRÅGAR MIG: "Hur skola vi gå klädda?" — Det gör mig uppriktigt ledsen, det borde istället heta, helt objektivt: "Hvad blir modernt?" Och af svaret på den frågan får ju sedan i någon lindrig mån bero "huru vi skola gå klädda". Studera gärna moderna både väl och grundligt, och beundra dem så mycket som helst — men adoptera dem icke! Åtmin-

Från Rue de La Paix till Strandvägen

stone endast delvis och icke blott och bart för att de äro moderna; de skola klä er alldeles makalöst för att duga för er, men om ni öfverhufvudtaget det ringaste befattar er med moderna och med hvad som är modärnt, så skall ni göra två ting till regel: Låt modet först och främst inverka på er hufvudbonad, och skall ni någonsin adoptera ett mod, så skall ni göra det så snart som möjligt, medan det ännu helt och hållet har det nyas charm. Enligt en förständig lefnadsregel som den store borgmästaren och författaren Alexander Kielland i sin ungdom gaf följande irreverenta form: "Grib

Fortuna me'ns hun staar, i nakken har hun ingen Haar"!

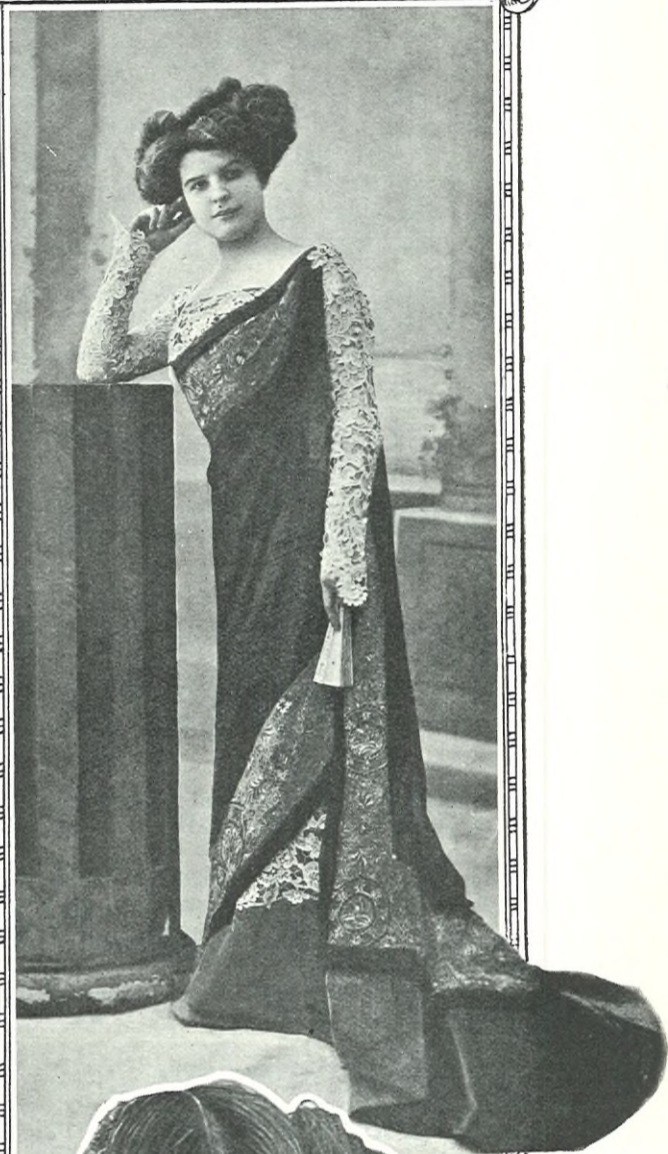
Men tag i alla fall som regel att öfverlägset se ned på modet — med ögonen beskuggade af det hypermoderna hattbrättet! Gamla hattar äro en styggelse!

Men de nya? Nå, de äro en smula häpnadsväckande. Enligt mondäna begrepp skall det finnas två sorts hattar: små till kort enkel promenaddräkt och stora till lång dräkt med någon pretention. Man försäkrar mig att så ännu är, och man visar mig "små" hattar — som äro lika breda som jag själf från skuldra till skuldra! Det vill säga brättet, kullen är numera så godt som normal. Men de "stora" hattarna då? Ja — de äro som paraplyer! Platta och stora som paraplyer, men icke fullt så kupiga. Fast så godt som alltid med något nedåtsluttande brätten. En svag och graciös efterdyning af klockfasonen.

Kullarna äro naturligtvis för att vara i proportion med det öfriga också stora och ganska flata. Af oformligheterna från i våras med jättekulle och tumbredt brätte syns, dess bättre, ej ett spår. Där emot komma skinntoquerna, som redan lancerades i fjol, fortfarande att anses fullt förenliga med modernitetens linje.

Hattarna äro egentligen mycket enkelt klädda. De största och flataste ha endast ett mjukt siden (eller chiffon) viradt om kullen och brättet, men en stor virad "ros" i vänster sida.

Parisermodisterna kalla detta "att 'vispa' en hatt". De hattar som icke ha ett siden- eller chiffondraperi och som icke ha en enkel tät krans af

1. Modell Borocco. Mörkbrun sammetshatt med fjädergarnityr.
2. Modell Badin. Klädning af guldfärgadt siden med broderade bårder och venetianska spetsar.
3. Modell Zimmerman. Klädning af lilasfärgadt kläde garnerad med broderier i hvitt och guld. Svart tyllskärp.
4. Modell Alphonsine. Vinterhatt, garnerad med sju plymer. Félix Foto.

stora rosor om kullen, äro allesammans till en rent otrolig grad klädda med plymer och fjäderfantasier af alla slag. Däremot slipper man se mer än en sorts garnering på samma hatt — och det är hvilsamt och skönt!

Till de stora hattarne, hvilkas form verkligen ofta berättigar titeln "direktoar", bäras stora och mjuka hakband, hvilka gå från kullen ut öfver brättena och knytas under kinden. Det är vackert, men fordrar en oklanderlig toalet med lång kjol.

Och därmed ha vi hunnit till de egentliga kläderna. Om dem behöfver egentligen endast sägas att de äro åtsittande. Och för resten draperade så som det bäst klär er själf, min nådiga!

Men parisiskorna anse att höga kragar med burr upptill och långa tvärveckade ärmar med burr nedtill och prinsessklädningar, med och nu på sista tiden också ibland utan chemisett sydda med en våd fram och en midt bak, klä dem själfva allra allra bäst, och följaktligen har detta blifvit modernt. Det är bra, för det klär oss ännu bättre! Vi äro ståtligare och föra oss, om vi idas, förträffligt!

Till utedräkt användes antingen en kort skraddarsydd prinsessklädning (nyaste nytt!) eller också som hittills jacka och kjol. Antingen är jackan af det redan kända halft åtsittande slaget, förändringen består i att ärmarna blifvit helt långa och trånga, att själfva plagget också förlängts något och att framstyckena icke rundklippts. De myckna snömakerierna ha ofta, men visst icke alltid fått stryka på foten för knappar i flera, flera dussin, alla klädda med dräktens tyg eller med svart silke.

Den andra typen promenadplagg är den klasiska och oförfalskade empiren. Med hög, dubbelvikt krage, krag- och ärmslag, stora knappar och långa skört. Den är fullkomligt autentisk och helt pretentiöst stiliserad, och den tar sig rätt lustigt ut på de små och hysteriskt nutida, pikanta parisiskorna. Men jag anser att mina kära landsmaninnor fortfarande ha skäl att vara tacksamma! Dem kommer empiren att klä förträffligt, därest de äro smärta.

GWEN.

Utanför.

Skiss af Hedvig Billing.

ser, där hon med säker hand tecknat kvinnoöden, ofta sådana som ligga i tidsafståndets dunkel.

DET ÄR ETT lifsöde, som, vanligt bland de gångna eller äldrande generationerna af kvinnor, nu allt mera sällan upprepas och hvars bitterhet vikit för nya former af smärta, Hedvig Billing här tecknat. Författarinnan hör till Iduns trogna medarbetare. Alltsedan hon under signaturen H. Mikal debuterade i vårt romanbibliotek med berättelsen På sidan om lyckan (1902), har hon genom Idun då och då offentliggjort skisser, där hon med säker hand tecknat kvinnoöden, ofta sådana som ligga i tidsafståndets dunkel.

FRÖKEN AUGUSTA TÖRNER satt en tidig eftermiddag i mars ensam i sitt vackra, välombonade förmak och arbetade; — det vill säga hon hade en stickning i händerna, men allt under det stickorna flitigt rörde sig, läste hon intresserad i en tjock roman, som låg uppslagen framför henne på bordet.

Hon var en äldre, något fetlagd dam ett godt stycke på andra sidan femtiotalet med slätkammadt, starkt gråsprängdt hår och klara bruna ögon, hvilka blefvo vackra, när hon blef upp-

rörd eller skrattade — men fröken Augusta skrattade inte ofta och grät ännu mera sällan; hon hade just inte anledning till någondera delen, därtill var hennes lif allt för monotont och sorgfritt. Hon var en af den lilla stadens rikaste invånare och hennes historia var mycket enkel. I staden hade hon bott större delen af sitt lif eller allt sedan hon, sjutton år gammal, kom som sällskap och hjälp i sin farbrors, den rike apotekare Törners hus. Apotekarn var gift, men hade inga barn, Augustas far var fattig och hade sju stycken — det var en stor välgärning att släktingarna ville ha henne hos sig; det tyckte föräldrarna och det tyckte Augusta äfven. Efter några år blef hon också outhärlig i familjen. Hon spelade kort med de gamle, promenerade med dem, läste för dem, pratade bort ledsamma stunder, och hade aldrig tid att tänka på sig själf. Undantagandes en och annan konsert hade hon inga nöjen, och med ungdomen i staden kom hon sällan i beröring, men hon saknade det egentligen inte — hennes tid var ju ständigt så upptagen.

Det var bara en gång hon var nära att göra revolt. — Hon hade en mycket vacker altröst, klar och fyllig, ehuru oskolad, och denna hennes enda gåfva var det, som nära på åvägbragt en brytning med fosterföräldrarna. Det hade bildats en sångförening, hvilken till ledare hade stadens unge nyutnämnde organist, en hyggelig man med sympatiskt väsen, och sedan denne en gång i kyrkan hört Augusta sjunga, gjorde han allt för att få henne med i kören, gick själf upp till apotekarns på visit och utverkade ett ovilligt samtycke.

Den hösten under hvilken sångöfningarna pågingo blef sedan fröken Augustas vackraste minne; alla voro så glada och vänliga, den unge organisten framförallt — på slutet kom det också en alldeles särskild värme i hans blick och handtryckning. Kanske alltför mycken och för synbar för alla — ty, ett, tu, tre utbröt det ett fasligt oväder i apotekarens dittills så stilla hem. "Man" hade talat om Augusta och organisten, "man" hade kallat honom en lycköskare och henne en giftaslysten toka. Apotekarn var ursinnig, frun grät och fick nervattacker — var det verkligen Augustas mening att kasta bort sig på en fattig organist, tänkte hon lämna hemmet och dem? — de, som gjort allt för henne, som älskat henne som eget barn och ämnat ge henne hela sin förmögenhet!

Augusta teg och lät stormen rasa öfver — en stund funderade hon verkligen på att gå direkt till den unge mannen, säga honom alltsammans och fråga — fråga — men midt under tankarna rodnade hon, så hon fick tårar i ögonen, och hon kände alldeles som en prop i halsen. Hvad skulle hon också fråga om — han hade ju aldrig sagt något direkt!

Slutet på alltsammans blef att Augusta lofvade sluta med sångöfningarna och undvika organisten.

Hon höll samvetsgrant både det ena och det andra — det låg ej för henne att bryta ett löfte, men hon märkte själf att hon för hvar dag blef allt blekare och fulare, och när hon någon gång händelsevis träffade den unge mannen och mötte hans i början sorgset bedjande, sedan föraktfullt hårda blick, kände hon inom sig en skärande plågsam smärta. Hon blef nästan glad, när han en tid efteråt sökte sig från staden och flyttade.

Sedan blef allt som förut — bara ändå litet tystare och enformigare; hon började också själf bli sjuklig. Fosterföräldrarna blefvo med åren allt hängifnare, men också allt mera fordringsfulla; de kunde knappt en timme undvara Augusta. Om hon någon gång, hvilket dock mycket sällan hände, blef otålig eller tröttnade, muntrades hon upp genom detaljerade beskrifningar öfver förmögenheten, som skulle bli hennes efter deras död. Det vore synd att säga

att dessa förespeglingar glädde henne — därtill var hon allt för litet beräknande, men de hade alltid förmåga att väcka en viss tacksamhetskänsla.

När Augusta var fyrtiosex år, dogo de gamla på ett och samma år, apotekaren först och hans fru sedan, och Augusta var i testamentet insatt som universalarfvinge. Förmögenheten var större än någon trott: ett par hundra tusen och ett ganska stort stenhus — det var mycket för stadens förhållanden, och man började lägga märke till Augusta, ijasade för henne och sökte hennes sällskap. Hon visade ingen förvåning eller förtjusning häröfver. Lugnt och säkert gled hon in i sitt nya lif. Hon skötte sina affärer själf, och gjorde det till allas förvåning väl och klokt, ehuru med en ängslig fruktan att göra förluster. Gifmild var hon egentligen inte heller — det fanns de som kallade henne rent af snål — men hon var mycket god mot sitt tjänstefolk och förde ett gästfritt och väl ordnad hus.

I den lilla staden var hon ganska omtyckt, ty hon var artig mot alla, men någon utpräglad vänlighet visade hon aldrig. Det var som om hennes förmåga att känna djupt och varmt dött vid episoden med den unge organisten.

På denne tänkte hon någon gång, men endast som ett vackert, litet smärtfyllt minne. Af en bekant hade hon fått höra att han var gift och hade det rätt bekymmersamt med små inkomster och en stor barnskara, men under rättelsen lämnade henne alldeles likgiltig och hon gjorde inga försök att få reda på, hur han verkligen hade det. — Det var den glade, kække, unge mannen med det varma tonfallet och det vackra leendet hon ville minnas — den af år och bekymmer böjde sextioåringen intresserade henne inte.

På det hela taget tyckte fröken Augusta inte om att höra talas om ledsamheter eller obehag; hennes sjäslif var numera, så att säga, inlindadt i bomull — ett tjockt, mjukt, skyddande hölje, som utestängde alla onödiga känsloyttringar och tillät henne att i ostörd ro åldras, lägga på hullet och öka sin förmögenhet. Hon tyckte hon hade rätt därtill — med nära trettio långa år af möda och försakelse hade hon köpt den rätten!

Denna kulna marseftermiddag, hvilken hon, i likhet med så många föregående dylika, tillbringade ensam med sin bok och ett handarbete, kände hon med osedvanlig tydlighet, hur afundsvärdt sorgfri hennes tillvaro dock var och en känsla af verklig tacksamhet kom öfver henne.

Ute blåste det tämligen starkt, stickor och strån hvirflade ikring nere på gatan, i trädgården midt emot vredo och böjde sig träden för hvarje vindstöt, och på himlen drefvo ljusgrå molnmassor långsamt fram, men inom hus var allt lugnt och godt. I kakelugnen glödde ännu resterna af en nyligen kringrörd brasa, hyacinterna i sina kristallglas doftade, den tjocka golfmattan och de tunga förhängena framför dörrar och fönster utestängde buller och kyla.

Fröken Augusta såg sig ikring med en suck af belåtenhet, grep efter papperskniven för att skära upp några sidor på en gång och tog så till läsningen igen. Då ringde det på tamburklockan. Fröken Augusta hörde husjungfrun gå ut och öppna och satt just och missnöjdt undrade, hvem som så här dags komme och störde, då jungfrun efter en sakt knackning ensam kom in i rummet.

"Ursäkta jag stör, men bokhållar Sjöholms äldsta flicka står härute och frågar, om hon kan få tala med fröken? Det är något angeläget, säger hon."

(Forts.)

ANVÄND ENDAST SVENSK TVÄTTVÅL "SAVOLIN".

TEKN. A.-BOL. FLORA, GEFLE.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

VECKAN 4-10 OKT. 1908.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; kalffilé med gräddsås och potatis; mjölk; kaffe eller te med scones. Middag: Currysuppa; färserad gädda med kräftsås; stekta järpar med kokta äpplen och brynt potatis; vaniljglass med mandeless.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; pölsa med rödbetor; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kokt kött med skivad smör och lingon; soppa på päron.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bifstek med falsk sköldpaddasås och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa; biff af helgefundra med citronsås.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; sillgratin; mjölk; kaffe eller te. Middag: Färserad kalbringa med legymer; äppelsoufflé med vispad grädda.

TORS DAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på kalf med förlorade ägg;

mjölk; kaffe eller te. Middag: Får i kål; mannagrynspudding med saftsås. **FREDAG.** Frukost: Smörgåsbord; sillsalad med skarpås; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxrullader med pressad potatis; krusbärssoppa med skorpor. **LÖRDAG.** Frukost: Smörgåsbord; pytt i panna med rödbetor; mjölk; kaffe eller te. Middag: Afredd buljong med vermiceller; blodplättar med sylt.

RECEPT:

Kalffilé med gräddsås (f. 6 pers.). 7 hg. kalffilé, 1/2 hg. späck, 2 msk. smör (40 gr.), 1/2 tsk. salt, 1/4 tsk. vitpeppar, 2 kkp. svag buljong, 1 kkp. tunn grädda.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten. Späcket skrapas och skäres i strimlor. Filéerna späckas därmed i tåta, jämna rader, siok sack. Smöret brynes i en järnkastull, filéerna läggas och brynas vackert på alla sidor, hvarefter de peppas och saltas. Buljongen och grädden tillsätts litet i sänder, och filéerna får sakta steka med tätt slutande lock omkr. 1 tim. De skäras och hopläggas åter, så att de behålla sin form, uppläggas på varmt serveringsfat och garneras med örter. Såsen silas, skummas och hålles öfver köttet.

Currysoppa (f. 6 pers.). 1 rot-selleri, 2 morötter, 2 lit. buljong, 1 msk. smör (20 gr.), 1/2 msk. mjöl, 2 äggulor, curry efter smak, salt, kaffepeppar, 2 dl. risgryn, vatten, salt.

Beredning: Rotselleriet och morötterna ansas på vanligt sätt, skäras i fina strimlor och kokas mjuka i buljongen, som därefter silas. Rotsakerna läggas i soppskålen. Smör och mjöl sammanfråsas, buljongen påspädes litet i sänder och soppan får koka 10 min., hvarefter den afredes med äggulorna och får sjuda, men ej koka. Soppan afsmakas med currypulver och kryddorna. Risgrynen skällas i hett vatten, påsätts i kokande saltadt vatten och får koka tills de äro mjuka, upphållas i durkslag, spolas med varmt vatten, får afrinna och uppläggas på karott samt serveras till soppan.

Stekta järpar (f. 6 pers.). 4 järpar, 1 1/2 hg. späck, 3 msk. smör (60 gr.), 2 tsk. salt, 4 kkp. buljong.

Finast i smak
och
närlings-
rikast
äro

VÄRGÅRDA
(Kungl. Hofleverantör)
Hafregryn • Hafremjöl

PARETER.

— Vårgårda —
Proton-hafremjöl!

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 1/2 msk. mjöl, köttjus, 1 del. tjock grädda.

Till garnering: Kokta äpplen, vinbärgselé, brynt potatis. Beredning: Järparna plockas, svadas eller fläs, tagas ur, sköljas väl och torkas med en köthandduk (äro de frusna läggas de några timmar i mjölk). De späckas eller beläggas med späckskifvor och uppsätts, smöret brynes i en stekgryta, järparna nedläggas med brösten upp och brynas väl på alla sidor. De saltas och spådas med den kokande buljongen litet i sänder och får sakta steka omkr. 1 tim., under det de ofta öfveröas. Järparna klyvas längs efter, uppläggas på varmt serveringsfat och garneras med kokta äppelhalvor, fyllda med vinbärgselé samt brynt potatis. Köttjus silas och skummas, smör och mjöl sammanfråsas, köttjus tillsätts litet i sänder under rörning och såsen får koka 10 min. Grädden ihålles och såsen får ett uppkok samt afsmakas.

Soppa på päron (f. 6 pers.). 3 hg. torkade päron, 2 lit. vatten, 1 kkp. socker, 2 msk. rismjöl, 3 msk. vatten, saften af 1/2 citron eller 3 msk. rabarbersaft.

Beredning: Päronen sköljas väl och läggas i blöt aftonen innan de skola användas. De påsätts i 1 1/2 lit. vatten, och får koka, tills de äro mjuka, då det öfriga vattnet och sockret tillsätts. Soppan afredes med rismjölet

Beredning: Äpplena sköljas väl och torkas. De stekas därefter i stekpanna i ugnen och passeras. Äggulorna och sockret röras i 20 min., hvarefter det väl afsvalnade äppelmestet, det rina citronsaftet och citronsaften iblandas. Sist nedröras försiktigt de till hårdt skum slagna äggvitorna. Massan hålles i smord pajform och insättes i svag ugnsvärme att gräddas omkr. 45 min.

Soufflén serveras (genast den tages ur ugnen) med vispad grädda.

uttrörd i vattnet, och får koka 10 min. Den afsmakas med citron- eller rabarbersaften och serveras med skorpor.

Biff af helgefundra med citronsås (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. helgefundra, 2 msk. ättika, 1/2 kkp. smör salt, 3 lit. vatten.

Till panering: 1 ägg, 2 msk. tunn grädda, 1 kkp. fint stötta skorpor.

Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.). Citronsås: 1/2 hg. smör, 3 äggulor, 5 del. tjock grädda, skal och saft af 1/2 citron, 1 tsk. strösocker, 2 msk. förvåld, finhackad persilja.

Beredning: Fiskens renas och det mörka skinnets fläs af. Den ingnidet med ättika och får ligga i vattnet tillsatt med saltet omkr. 1 tim. Den upptages, inklappas väl i en duk och skäres tvärs öfver i 2 om. tjocka skifvor, hvilka bultas lätt och doppas i en blandning af det uppvispade ägget samt grädden och vändas i de stötta skorpona. Smöret brynes i en tack-järnpanna, biffrana läggas, brynas vackert på båda sidor och få genomsteka med lock under 10 min. Till säsen skivas smöret i en kastrull, de uppvispade äggulorna och den tjocka grädden tillsätts, hvarefter säsen får sjuda öfver elden, men ej koka. Den afsmakas med citronsalet, citronsaften, sockret och persiljan. Fiskens uppläggas på varmt serveringsfat, stekpannan urvispas med litet kokande vatten, och denna sås hålles öfver fisken. Den garneras med persilja och små kokta potatisar. Citronsåsen serveras i särskild sässkål.

Äppelsoufflé (f. 6 pers.). 1 kg. äpplen, 5 ägg, 150 gr. strösocker, skal och saft af 1/2 citron.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.). Beredning: Äpplena sköljas väl och torkas. De stekas därefter i stekpanna i ugnen och passeras. Äggulorna och sockret röras i 20 min., hvarefter det väl afsvalnade äppelmestet, det rina citronsaftet och citronsaften iblandas. Sist nedröras försiktigt de till hårdt skum slagna äggvitorna. Massan hålles i smord pajform och insättes i svag ugnsvärme att gräddas omkr. 45 min.

Soufflén serveras (genast den tages ur ugnen) med vispad grädda.

SOLO-KAFFE

från
A.-B. Malmö Kaffekompani.
H. M. Konungens Hofleverantör.
Magnetiskt förädladt enligt svenskt patentet n:o 20016 är
det bästa, renaste och drygaste
JAVÅ-KAFFE
som finnes i marknaden och säljes i femton olika Javablandningar i rikets förnämsta Kaffe- och Speceriaffärer.

Mannagrynspudding (f. 6 pers.). 150 gr. mannagryn, 1 1/2 lit. oskummad mjölk, 3 msk. kallt smör (60 gr.), 1/2 tsk. salt, 3 msk. strösocker, 10 sötmandlar, 10 bittermandlar, 1 kkp. vanliga russin, 3 ägg.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 1 msk. stötta skorpor. Beredning: Grynen läggas i en sässil och spolas väl med kallt vatten. De påsätts i den kokande mjölken och får koka under rörning till en tjock gröt som upphålles. Det kalla smöret tillsättes genast jämte saltet, sockret, den skällade och rina mandeln samt de förvålda och urkärnade russinen. När gröten afsvalnat, nedröres de väl uppvispade äggen, och massan fylls i smord och brödbeströdd form och gräddas i ugnen omkr. 1/2 tim. Puddingen serveras varm med sylt eller saftsås.

Krusbärssoppa (f. 6 pers.). 1 lit. gröna krusbär, 2 1/4 lit. vatten, skalet af 1/4 citron, 1 msk. potatismjöl, 1 1/2 kkp. strösocker, 2 äggulor.

Beredning: Krusbärens sköljas och påsätts tillika med citronsalet, i kokande vatten och får koka, tills de äro mjuka, då soppan silas. Den afredes därefter med potatismjölet, uttrörd i litet kallt vatten och får ett godt uppkok. Sockret och äggulorna röras i soppskålen omkr. 20 min., hvarefter soppan tillsläs under kraftig vispning. Den serveras med makroner eller små skorpor.

Skol-Gosdräkter

af stark, marinblå Kamgarns-Cheviot med fodrade benkläder, (modell enl. vidstående bild)

passande	5	6	7	8	9	10	11	12	13	år
pris kr.	7.75	8.25	8.75	9.25	9.75	10.25	10.75	11.25	11.75	

M. BENDIX,
18 Regeringsgatan, 5 Sturegatan, 90 Drcttninggatan, Stockholm.

OBS! Order till landsorten expedieras endast mot efterkraf. Dräkt, som i storlek eller i öfrigt ej utfaller till belåtenhet, får utbytas.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

KOKERSKA, ordentlig och pålitlig, erhåller förmånlig plats den 1 nov. hos fru Mark, Lagmanholms egendom, Lagmansholm.

BARNFRÖKEN. En ung bättre flicka som är van vid små barns skötsel samt är villig att hjälpa husmodern med hvarje handa, erhåller plats. Svar med löneanspråk, foto, och betygsskrifter till fru Hugo Jeansson, Kalmar.

Hushållerskeplatsen vid lasarettet i Gefle

kungöres härmed ledig att tillträdas fortast möjligt, senast den 1 jan. 1909. Ansökningarna ställda till direktionen för Gefle och Gestrickslands lasarett ingifvas till syssdomarskontoret sist den 10 inst. okt. De böra vara åtföljda af vidimerade betygsskrifter och öfriga rekom. den sökande vill åberopa samt åldersuppgift och läkarbetyg. Lön 500 kr. och allt fritt. Gefle den 15 sept. 1908. Lasarettsdirektionen.

SJUKSKÖTERSKEPLATSEN vid Borgholms epidemisjukhus är ledig den 1 nästk. nov. Ansökan med meritpapper och läkarbetyg till hälsovårdsnämnden före den 15 okt. Lön 500 kr., fri bostad i epidemisjukhuset, vedbränd, lyse samt fritt tvätt, då sjukstugan är belagd. Biträde finnes, då sjuka finnas. Borgholm den 22 sept. 1908. Hälsovårdsnämnden.

Plats

finnes i prästgård på landet för enkel o. anspråkslös, något musikalisk flicka, kompetent att läsa med en 9 års gosse, samt för öfrigt vara till hjälp och sällskap inom hemmet. Svar med rek. och löneanspråk till »Stilla hem», Borensberg p. r.

BARNJUNGFRO. Medelålders, enkel barnjungfru erhåller förmånlig anställning & större lönegendom, som sköterska för 2 minderåriga barn. Ansökan torde adresseras till grevinnan Ellen Ridderstolpe, Giresta, Strömsholm.

BILDAD flicka, som vill åtaga sig skötseln af tvänne barn, i ålder 1 1/2 år och två månader, får plats genast. Svar till »Pålitlig och trogen», Iduns exp. f. v. b.

ENSAMJUNGFRO ordentlig och pålitlig får plats till höstflyttningen, i liten fin familj. Svar till »Hulda E.», Strandvägen 29, 2 tr.

SKICKLIG hårfrisörska med goda rekommendationer, får plats i Östersund. Hög lön. Svar till »Hårfrisörska», Jämtlandsposten, Östersund.

ENKEL hushållerska eller ensamjungfru, anspråkslös, pålitlig, van vid ordning, kunnig i matlagning och öfriga husliga sysslor, får plats i finare familj den 24 okt. Ingen stortvätt eller skurning. Eget rum. Enkelt uppträdande och rek. fordras. Svar till »M. A.», Nordiska Annonnsbyrå, Göteborg.

ANSPRÅKSLÖS, BÄTTRE FLICKA, villig och snäll, som är hägad att, såsom familjemedlem, hjälpa frun med hvarje handa i hushållet och i en liten fin affär erhåller plats om egenhändig svar med foto, och uppgift om löneanspråk och ålder m. m. under fullständig adress sändes till »Sällskap och hjälp», Linköping p. r.

ENKEL, bildad flicka, något kunnig i matlagning och sömnad, erhåller plats i liten familj, 3 pers., att hjälpa husmodern med hemmets skötande. Hjälp med grofgöromål. Svar med foto. och löneanspråk till »Godt hem», Göteborg p. r.

En snäll och ordentlig flicka, kunnig i sömnad, får plats d. 24 okt. i godt hem på Djursholm, att tillse 2 barn, 5 och 7 år samt sköta en husas sysslor. Svar till fru Hildur Hultbom, Djursholm.

Anspråkslös, musikalisk lärarinna för en 9-årig gosse önskas med första. Svar med betyg och löneanspråk till »B-g», Sturefors p. r.

Bättre flicka, kunnig i matlagning, bakning och öfriga i ett hem förekom. arbeten erhåller god plats i liten fam. på Djursholm för att med barnfrökens hjälp sköta husets sysslor. Svar till »Hemtrefnad», Svenska Telegrambyrå, Stockholm.

ATT gå frun tillhanda med inomhus förekommande göromål, kan snäll och ordentlig flicka erhålla plats nästk. 24 okt. Kontant lön 10 kr. pr mån. Svar helst med foto, torde under adr. »Lärorik plats», tillställas Gumælii Annonnsbyrå, Malmö.

Flicka, kompetent och villig att undervisa 7-12 års barn i musik samt biträda vid läxläsningen och husliga sysslor, erhåller plats i köping om betygsskrifter och löneanspråk sändas under adr. »A. H.», Avesta p. r.

FLICKA i ålder 18 & 20 år (helst troende), med glad lyne, erhåller genast plats i mindre familj (3 personer) att hjälpa husmodern med skötseln af matlagning, städning m. m. Får anses som medlem af familjen. Svar emotses under adr. »Plats genast», Arvika.

BARNKÄR, frisk, enkel och pålitlig barnfröken, får genast plats hos ingenöfersfamilj vid bruk. Svar med rek. och löneanspråk till »A. E.», Iduns exp.

GEBILDETE, musikalische Deutsche aus guter Familie, am liebsten Kindergärtnerin, erhält Stellung in schwedischer Familie in Saltsjöbaden bei Stockholm als Gesellschafterin und Erzieherin für zwei Mädchen im Alter von 5 und 6 Jahre. Antwort: »Deutsche, 1ste Nov. 1908», Iduns exp., Sthlm.

Vid Alingsås Epidemisjukhus är från den 1 nov. d. a. plats ledig för en examinerad sjuksköterska. Om löneförmaner m. m. erhålles uppgift genom Hälsovårdsnämndens sekreterare, redaktör Alb. Michelsen, Alingsås.

NITTOSEX (96%) af befolkningen såväl barn som vuxna lida af tandröta. Orsaken till detta sorgliga förhållande är i de flesta fall: **FÖRSUMMAD skötsel af tänderna från tidigaste barndomen!**

Använd därför redan från barndomen

Friska, starka, Pris

STOMATOL

pärlhvita tänder! 60 öre.

I tjänstemannahem, villastad. Stockholms närhet, får enkel, bildad flicka, kunnig i matlagning, Jungfru finnes. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B., Sthlm.

ANSPRÅKSLÖS flicka som vill delarum med treflig jungfru, får god plats i tjänstemannahem i Stockholm, att sköta en hushållsfruns vanliga göromål, helst kunnig i linnesömnad. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B., Sthlm.

ENKEL, bättre flicka, erhåller plats i tjänstemannahem på landet, för att deltaga i alla inom ett hem förek. göromål. Svar med foto, samt löneanspråk till »Familjemedlem», Västerås p. r.

FÖR kokerska och husa, snälla, ärliga och villiga, finnes plats på landet, nära järnvägsstation, i 2 personers hushåll. Svar till »Litet hushåll», Iduns exp., före den 5 okt.

ANSPRÅKSLÖS, huslig flicka, verkligt barnkär, van vid småbarn, ordentlig, pålitlig, får plats till hösten. Jungfru finnes. Svar med betygsskrifter och lönepret. till apot. G. Wedström, »Kronan», Uppsala.

HUSHÅLLERSKA, kunnig, ordentlig, erhåller 24 okt. god plats & herregård i Östergöt. (köksa finnes). Svar »Officerfamilja», Iduns exp.

EN frödomsfrisk flicka, som vill taga plats i ett skänst småbrukarehem, för att vara en duglig husmars hjälp och sällskap, får plats i okt. Lön hålles. Vidare meddelar fru Ludv. Persson, Ghifvarp, Hammehög.

FÖR vård af lindrigt nervsjuk fyraårs flicka finnes nu genast plats ledig på landet för en yngre sjuksköterska eller bättre flicka, som genomgått kurs i sjukvård. Den sökande bör vara af god familj, med ett mildt men bestämt sinne, bör äfven vara villig att biträda med tillsyn af tvänne andra barn, resp. 3 och 6 år gamla, samt i ett hem förekom. lättare göromål. Två jungfrur finnes. Svar med uppgift om rek. och lönepret. emotses omgående till »Tjänsteman», Finsjö.

ANSPRÅKSLÖS lärarinna önskas nu genast i hem på landet att mot fritt tvätt och resa undervisa åttaåriga flickor samt hjälpa till med sömnad o. dyl. Svar till »Vänlighets», Iduns exp. f. v. b.

Epidemisjuksköterskeplatsen

är nu ledig inom Mälilla distrikt. Lönen är 600 kr. Kompetenta sökande åga att insända ansökan jämte betyg till provinsialläkaren under adr. Mälilla kyrkoby.

EXAMINERAD, kvinnlig sjukgymnast, van vid sjukvård, något kunnig i sömnad, får plats som sällskap och hjälp i hemmet hos äldre dam i Stockholms närhet. Svar med ref., löneanspråk och foto. sändas till fru A. Edelstam, Elfsjö.

KAMMARJUNGFRO, skicklig i sömnad och kamning, van vid fintvätt och strykning, får plats på egendom i Stockholmstrakten. Svar med uppgift om löneanspråk och rekommendationer samt foto, torde sändas under adr. »Kammarjungfru», Iduns exp. f. v. b.

BÄTTRE flicka, anspråkslös och pålitlig, med god lyne, erhåller plats med någon lön att deltaga i arbetet såväl i hushållet som i en liten finare affär. Egenhändig svar med fullständig namn och adress, uppgift om lönepret., ålder m. m. och möjligen foto. före den 10 okt. till »Familjemedlem», Norrköping p. r.

ENKEL, barnkär och pålitlig flicka erhåller god plats 24 okt. för 2-årig gosse. Rek. och foto. torde sändas till »Förmånlig plats», Postkontoret, Vasagatan, Göteborg p. r.

ENSAMJUNGFRO eller bättre flicka som vill åtaga sig alla en ensamjungfrus sysslor, frisk, ordentlig och pålitlig med goda rekom. får plats den 1 nov. i mindre familj på landet. Svar med foto. och lönepret. till »Pålitlig», Mörarp p. r.

PLATSSÖKANDE

ENKEL, bättre flicka, något van vid matlagning, önskar plats att fritt få lära finare matlagning. Villig några timmar om dagen biträda med skrifgöromål om så fordras. Svar till »Duglig bokförerska», Iduns exp. f. v. b.